Jaargang 104. Dingsdag, 4 November 1845. No. 88.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

De ADMINISTRATEUR van 's RIJKS SCHATKIST in de Provincie *Groningen* brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat, van Woensdag e.k. af, dagelijks, des voormiddags van 9 tot 12 uren, ten Kantore van den Heer AGENT van 's RIJKS SCHATKIST te *Groningen*, zullen worden voldaan de COUPONS van de PROVINCIALE GELDLEENINGEN, verschenen den 1sten November 1845, zoomede de nagemelde UITGELOTE OBLIGATIËN, te weten:

Der Geldleening van *f* 36000, de Aandeelen No. 4, 33, 61, 62 en 69.

Der Geldleening van *f* 200000, de Aandeelen No. 101 tot en met 120; — en

Der Geldleening van *f* 80000, voor den weg van *Martenshoek* tot *Scheemda*, de Aandeelen No. 5, 6, 7 en 8.

Tevens herinnert de Administrateur voornoemd de Houders van de Obligatie No. 32 en der Coupons No. 32 en 54 der Geldleening van *f* 35000, zoomede de Houders van de Coupons No. 129, 130, 140, 142 en 149 der Geldleening van *f* 80000, dat deze sedert den 1sten Mei 1845 uitgelote Obligatie en verschenene Coupons, waarvan de ontvangst tot dusverre is verzuimd, mede op voorschrevene wijze alsnog zullen worden voldaan.

GRONINGEN, 3 November 1845.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

BERLIJN, 24 October.

Uit hoofde der groote sommen, die in den loop dezes jaars besteed zijn tot ondersteuning van sommige landstreken, welke, zoo door watervloeden, als misgewas en andere rampen, geleden hebben, en uit aanmerking, dat het tegenwoordige jaar welligt het verleenen van uitgebreiden onderstand zal noodzakelijk maken, heeft Z. M. de Koning de aangewezene kapitalen ten behoeve van den opbouw der domkerk alhier weder ingetrokken.

Van den 27sten. De langste spoorweg van Europa, welke in eene en dezelfde rigting voortloopt, zal wel die van Petersburg naar Odessa zijn, welks lengte niet minder dan 350 (Duitsche) mijlen bedragen zal. Dezelve zal de Oostzee en de Zwarte zee, en dien ten gevolge ook de Caspische zee met elkander verbinden, en de landen, onder drie verschillende luchtstreken gelegen, doorsnijden, zoodat een reiziger op dezen spoorweg de Russische hoofdstad bij eene gestrenge koude zal verlaten en omstreeks 70 uren daarna te Odessa in eene warme, zoo niet heete, luchtstreek zal aankomen. Deze linie kan tevens de basis van eene groote spoorweg-uitgestrektheid tusschen Europa, Oost-Indië en China worden; ten minste zou hare verlenging naar Ispahan geenszins tot de onmogelijkheden behooren. Keizer *Nicolaus* moet zich zeer veel gelegen laten liggen aan de uitvoering van dit reusachtig plan, en inderdaad zou zich door deze nieuwe communicatie eene geheel nieuwe toekomst voor Rusland openen.

FRANKFORT, 29 October.

Gisteren werden hier twee Belgische opligters in hechtenis genomen, welke valsche wissels, ten bedrage van *f* 10,000, bij een' van onze eerste bankiers te gelde trachtten te maken.

— Men schrijft uit Berlijn, dat, ten aanzien van den aardappeloogst, uit de Mark verblijdende berigten worden ontvangen, zoodat de ten dien opzigte bestaande vrees langzamerhand begint te verdwijnen.

— De Regering van Nassau heeft dezer dagen eene wet van 1815 tegen de godsdienstige bedevaarten weder in werking gesteld.

— Dr. *Lilienthal*, dezelfde Israelietische geleerde (uit Beijeren), die eenige jaren geleden door de Russische regering uitgenoodigd werd, om de Israelietische scholen des rijks te organiseren — van welker gevolgen dan de emancipatie der Russische Israelieten zou afhangen —, heeft nu Rusland voor altijd verlaten, om met zijn huisgezin naar Amerika te verhuizen. Hij heeft alle hoop opgegeven, om, door een langer verblijf in Rusland, zijne ongelukkige geloofsgenooten van eenige dienst te zijn.

Van den 30sten. Men wil, dat eindelijk een jong Boheemer eene uitvinding gedaan heeft, waardoor het namaken van papiergeld, bankbiljetten enz. geheel verhinderd wordt. Hij geeft namelijk aan eene bijzondere soort van papier eene opzettelijk daartoe vervaardigde kleur, en het aldus gekleurde papier gebruikt men voor de banknoten. De Oostenrijksche Bank, wier papieren geld zoo dikwijls nagemaakt wordt, moet die uitvinding voor zoo doeltreffend gehouden hebben, dat zij zich dezelve aangeschaft, en aan den uitvinder voor zijn leven een jaargeld van 3000 gl. verzekerd heeft.

— Te Stettin ligt nog het ijzeren stoomfregat *der Preussische Adler*, in Engeland gebouwd, maar hetwelk niet aan het oogmerk voldoet en door onze Regering niet wordt aangenomen, welke daardoor in een proces is gewikkeld. Hoe dit proces ook moge uitvallen, het zal bezwaarlijk zijn het voorschot van 20,000 pond. st. (*f* 240,000) terug te bekomen.

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 29 October.

Zondag is een hevige brand te Gravesend uitgeborsten; 9 huizen werden eene prooi der vlammen. Een man is bij deze ramp omgekomen en twee personen zijn zeer zwaar gekwetst.

— Men heeft hier te lande de opmerking gemaakt, dat de bijen in dit jaar buitengewoon vroeg ophouden met rondvliegen en ook aan de buitenzijde van hunnen korf voorraad aanbrengen. Dit verschijnsel doet een' buitgenwoon langen en gestrengen winter verwachten.

— Gisteren, op den verjaardag van de inwijding der nieuwe beurs, is het kolossale standbeeld der Koningin in het midden van de zaal der kooplieden ingewijd, in tegenwoordigheid van de leden van het committé van Gresham en van eene groote volksmenigte, welke het beeld der Koningin met luide toejuichingen heeft begroet, toen men het omhulsel wegnam.

— Door het breken van een touw, waarmede eene mand met vijf arbeiders in eene der steenkolenmijnen bij Bristol werd nedergelaten, zijn die ongelukkigen ter diepte van meer dan tachtig voeten nedergestort en hebben zij allen het leven verloren.

— Een Dublinsch blad kondigt aan, dat de inzameling der zoogenoemde *O'Connell*-schatting voor 1845, in al de Iersche parochiën, op Zondag, den 16den November, plaats zal hebben. Alle conservative bladen ergeren zich aan deze aankondiging, waaruit zij het besluit trekken, dat de volksleider, die zich den naam van den Bevrijder laat welgevallen, ongevoelig is voor het lot zijner arme landgenooten, welke thans, bij hunne reeds bestaande behoefte, nog met volslagen gebrek en hongersnood, ten gevolge van den grootendeels mislukten aardappeloogst, bedreigd worden; mits hij slechts voort kan gaan hunne schellingen, al ware het tot den laatsten toe, voor zich te verkrijgen. Gunstig doen zij hierbij het gedrag van vele Iersche landheeren uitkomen, die hunnen pachters het geheel, of althans een groot gedeelte hunner huren, voor dit jaar kwijtgescholden hebben.

— Berigten uit de Vereenigde Staten van den 15den October zijn zeer belangrijk, wat de voedingsmiddelen aangaat. Eene groote hoeveelheid graan is naar Engeland en Holland uitgevoerd; te weten 30,000 vaten meel naar het eerste en 4000 buskels rogge naar het laatste. Ook aardappelen zouden worden ingescheept. „Wij hebben", zegt de *New-York Herald*, „eenen overvloed van voedingsmiddelen boven onze behoefte, groot genoeg, om aan elke buitenlandsche aanvraag te voldoen."

— Men voorziet steeds, dat de Engelsche havens voor den graanhandel zullen geopend worden.

— De Koning der Sandwichs-Eilanden heeft den 20sten Mei den Wetgevenden Raad, die uit twee Huizen is zamengesteld, met eene *troonrede*, *in den smaak van die der Europesche Vorsten*, geopend.

— Volgens de laatste volkstelling te New-York, in den loop dezes jaars bewerkstelligd, bedroeg het aantal inwoners dezer aanzienlijke stad 366,000.

Van den 30sten. In den *Globe* leest men:

Er loopt in de city een hoogst belangrijk gerucht met opzigt tot de voorwaarden, op welke de uitvoer van vreemd graan en meel tot binnenlandsche consumtie, krachtens een morgen te verwachten kabinetsbevel, zal worden toegelaten. Zoo wij wél onderrigt zijn, zal de volgende schaal worden vastgesteld: Tarwe 4 sh., gerst 2 sh., haver 1 sh., boonen en erwten 2 sh. per quarter, en meel 2 sh. per zak. Dit bevel zal nagenoeg een millioen quarters granen, thans over het Vereenigde Rijk in entrepôt liggende, op eens in consumtie brengen. Overigens zijn nog op weg 170,000 vaten meel van de Vereenigde Staten, 150,000 vaten van Kanada en 60,000 quarters tarwe van de Oostzee, behalve nog andere toevoeren, die welligt nog vóór den winter zullen aankomen.

De lords der admiraliteit hebben beslist, dat de haven van Woolwich, de oudste oorlogshaven van Europa, onverwijld zal worden versterkt. Op den linker- en regter-oever van den Teems zullen batterijen worden opgerigt, om de invaart der haven te beschermen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 28 October.

Het Gouvernement heeft de rapporten van den generaal *Lamoricière*, nopens de gevechten met de Arabieren, onder bevel van *Abd-el-Kader*, bekend gemaakt. De generaal had ten doel, den emir in te sluiten, daar deze als in een' driehoek was gekampeerd, welke de grensscheiding van Marokko, de rivier de Tafna en de zee formeren. De emir bemerkte zulks bij tijds en ruimde met 2000 man kavallerie het slagveld. De generaal *Lamoricière* heeft hem vervolgd. Onder de rapporten is er een van den chef d'escadron *Cognard*, die, na 5 wonden te hebben bekomen, en in het gevecht van Djemma-Ghazaouat zich dapper te hebben gedragen, met 95 officieren en soldaten, van welke er 56 met wonden bedekt waren, is gevangen genomen.

— In Parijs is eene werkplaats van liefdadigheid opgerigt, waar men aan arbeidsters, hetzij in de werkplaats zelve, hetzij aan hare huizen, werk verschaffen zal. Dit is tegenwoordig het geval met 85 vrouwen. De inrigting staat onder opzigt van acht regentessen en onder bestuur van eene werkmeesteres.

— Voor weinige dagen hebben zich ambtenaren der policie, ten gevolge van mandaten, afgegeven door den procureur des Konings, vervoegd aan de woningen van verschillende makelaars van de beurs, en zijn zij aldaar overgegaan tot huiszoekingen en inbeslagnemingen, die, naar men zegt, betrekking zouden hebben tot de operatiën, die deze heeren op eene groote schaal zouden drijven met het koopen en verkoopen van promesses van spoorwegs-actiën. Deze inbeslagnemingen, die de geheele beurs in beweging hadden gebragt, zijn een voorval, dat moeijelijke punten van regt en staats-huishoudkunde in behandeling zal brengen.

Van den 30sten. Eergisteren begaf de Koning zich met den graaf *van Parijs*, zijne zonen en een talrijk gevolg, naar de troonzaal, waar de maarschalk *Soult* de commissie, onder wier toezigt het standbeeld van den hertog *van Orleans* is opgerigt, aan Z. M. voorstelde. De maarschalk reikte het proces-verbaal van de inwijding van dat standbeeld den Vorst over, en sprak hem toe uit naam der troepen, zoo te land als ter zee dienende, welke dit gedenkteeken daar hebben doen verrijzen als een blijk van hunne achting voor den waardigen zoon van *Lodewijk Philips*. Z. M. gaf het proces-verbaal aan den graaf *van Parijs*, dien hij aan de hand had, met bijvoeging van deze woorden: „Mijn dierbaar kind! ik kan niet beter doen, dan dit u te geven. Gij zult deze getuigenis van de gevoelens van vertrouwen en gehechtheid, welke het leger uwen goeden vader toedroeg, als een kostbaar geschenk bewaren." De Koning rigtte zich nu tot de commissie, en betuigde haar, en dus het leger, de nationale garde, geheel Frankrijk, zijnen dank voor de nieuwe hulde aan zijnen onvergetelijken zoon gebragt. Ook de betuigingen van deelneming, welke de bevolking van Parijs bij het standbeeld heeft betoond, hebben hem en de zijnen diep getroffen.

— Heden morgen lezen wij in den *National* het volgende:

Het Gouvernement heeft uit Afrika eene nieuwe depêche ontvangen, welke het niet goedgevonden heeft publiek te maken. Die depêche meldt, dat, na het gevecht van Aïn-Kebira, *Abd-el-Kader*, in plaats van met de ruiterij zich op Marrokkaanschen grond terug te trekken, zich in het binnenste onzer bezittingen heeft geworpen, en dat hij tot Sidi-bel-Abbes, tusschen Mascara en Tlemcen, is doorgedrongen. Dáár is hij voortgegaan met de volksstammen tegen ons op te zetten. Dit schijnt hem derwijze gelukt te zijn, dat schier al de inboorlingen van West-Algerië in volslagen opstand zijn. Zij vallen diegene onzer nederzettingen aan, welke men het meest tegen hunne vijandelijkheden beschermd zou gelooven, of wel zij trekken zich, hetzij op Marokkaansch grondgebied, hetzij in de zoogenoemde woestijn terug.

Van den 31sten. De Marokkaansche prins, *Mahomed-Ben-Serroer*, die dezer dagen over Marseille te Parijs is aangekomen, en eenen secretaris, eenen kok en twee slaven heeft medegebragt, wilde eenen der laatstgenoemden doen guillotineren, en bood te dien einde aan den Parijsschen scherpregter tweeduizend francs voor deze vriendschappelijke dienst, omdat hij nog nooit het schouwspel eener teregtstelling door middel van de guillotine had gezien, en vervolgens ook, — dewijl de slaaf een barnsteen mondstuk van eene lievelingspijp van den prins bij het uitpakken had gebroken.

— Nadere berigten van Algiers, loopende tot den 25sten October, met het schip *Chacal* gezonden, melden, dat verscheidene stammen aan generaal *de Lamoricière* hunne onderwerping zijn komen aanbieden, ten gevolge der gevechten van den 12den, 13den en 14den, waarin zij vele verliezen hebben geleden. De generaal maakte zich gereed, om *Abd-el-Kader* te vervolgen, die meer naar het zuiden was getrokken.

Van Tlemcen en Sebdou bleef men zonder tijdingen.

— Van den 13den tot den 28sten October zijn naar Algiers ingescheept 9290 man en 987 paarden. De overige derwaarts bestemde troepen zullen onmiddellijk volgen.

— De aardappelen in de omstreken van Rochefort en te la Rochelle, Marennes, Isle d'Oleron, Lusson Saintes en St. Jean d'Angely zijn bevrijd gebleven van de ziekte; de oogst is overvloedig en men houdt de aardappelen voor gezond en geschikt ter bewaring. De prijs is 5 fr. à 5 fr. 50 centimes per hectoliter (circa 65 Ned. ℔) vrij aan boord.

Voor Belgische rekening waren aankoopen gedaan; de vrachtprijzen stonden hoog. Een aangekomen Nederlandsch schip met kaas was bezig eene terugladiug aardappelen voor Oosthuizen in te nemen. — Er was gebrek aan schepen.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 30 October.

Bij Koninklijk besluit van den 28sten dezer is jhr. mr. *W. J. Junius van Hemert*, procureur-generaal bij het provinciaal geregtshof van Zuid-Holland, benoemd tot lid van de Eerste Kamer der Staten Generaal.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van heden zijn twee ontwerpen ingekomen, als: 1) Tot buiten koersstelling van de oude provinciale en generaliteits-munten, en 2) nopens de schutterijen. — Verzending naar de afdeelingen.

Daarna is voorlezing gedaan van het door de daartoe benoemde Commissie ontworpen adres van antwoord op de troonrede, zoodanig als dit is vastgesteld, nadat daarin, ten gevolge der overweging in de afdeelingen, eenige wijzigingen zijn gebragt. Dit stuk luidt thans aldus:

SIRE!

§ 1. De Vertegenwoordigers van het Nederlandsche Volk hebben zich gelukkig gevoeld, bij de opening der tegenwoordige zitting Uwe Majesteit in hun midden te zien en van Hoogstdezelve te vernemen, dat zich in den toestand van het Vaderland, over het geheel, veel gunstigs voordoet.

§ 2. In de voortduring der goede verstandhouding tusschen Nederland en de andere Mogendheden wenschen wij, dat een waarborg gelegen zij voor de eerbiediging onzer regten. Tevens vertrouwen wij, dat daarvan meer en meer goede vruchten, in het belang van handel en scheepvaart en der andere takken van nationale nijverheid, verkregen zullen worden. Wij hopen met Uwe Majesteit, dat, voor zoo veel Groot-Brittanje betreft, daartoe zal hebben bijgedragen het bezoek, door Hoogstdezelve aan de Koningin van dat rijk gebragt.

§ 3. Aangenaam is het ons, dat de zee- en landmagt van den Staat voortgaan, zich door gedrag en geoefendheid gunstig te onderscheiden.

§ 4. Terwijl wij dankbaar het voorregt waarderen, dat aan de overzeesche bezittingen voortdurend het genot eener gewenschte rust ten deel valt, vernamen wij tevens met genoegen, dat de hoogere prijzen der koloniale voortbrengselen op den toestand dier bezittingen eenen gunstigen invloed uitoefenen. Onafhankelijk van de maatregelen, die zoowel in de Oost-Indische als in de West-Indische volkplantingen des Rijks, tot verbetering van derzelver inwendigen toestand, in den laatsten tijd genomen zijn en verder genomen zullen worden, waaromtrent het ons aangenaam wezen zal, nadere mededeelingen van Uwe Majesteit te ontvangen, blijven wij bereid, om met Hoogstdezelve de vereischte wettelijke verordeningen te beramen, ten einde het bestuur van laatstgenoemde koloniën, des noods uit 's Rijks geldmiddelen, tot de volkomene naleving van eenmaal aangegane verpligtingen in staat te stellen.

§ 5. Wij zijn overtuigd, dat aan den ordelijken en regelmatigen gang van het binnenlandsch bestuur voor het welzijn der ingezetenen veel gelegen is.

§ 6. Wij achten het van belang, dat met den meesten ernst gezorgd worde voor de handhaving van de verordeningen op het onderwijs en voor de verbetering van hetzelve. Indien tot bereiking van dit gewigtig doel eene veranderde inrigting van het onderwijs noodig mogt wezen, zal Uwe Majesteit ons steeds bereid vinden, om daartoe met Hoogstdezelve mede te werken.

§ 7. In de afwending der buitengewone gevaren, waarmede onze dijken en zeeweringen in den afgeloopen winter bedreigd werden, erkennen wij dankbaar de beschermende hand der Voorzienigheid.

§ 8. Wij waarderen de zorg, door Uwe Majesteit aangewend ter bevordering van nuttige gemeenschap door wegen en vaarten en door den aanleg buiten bezwaar der schatkist van ijzeren spoorwegen.

§ 9. Van de loffelijke zucht voor het ondernemen van aanzienlijke werken van droogmaking en bedijking, die zich thans meer dan vroeger openbaart, mogen voor de welvaart der bevolking gunstige gevolgen verwacht worden.

§ 10. In den bloei der onderscheidene takken van nijverheid stellen wij het grootste belang. Wij verheugen ons, dat zij in den laatsten tijd over het algemeen geene onvoldoende uitkomsten hebben opgeleverd. Intusschen beschouwen wij het misgewas van een der voornaamste voedingsmiddelen als eene ramp. Mogen de maatregelen van voorziening, gepaard met de opgewektheid tot het verschaffen van arbeid en ondersteund door den beproefden geest van liefdadigheid der Nederlandsche Natie, toereikend bevonden worden.

§ 11. De herstelling van ons muntwezen is eene zaak, die geen uitstel gedoogt. Wij zullen ons dus beijveren, om de wettelijke bepalingen, die ons daartoe door Uwe Maj. voorgedragen zullen worden, onverwijld te onderzoeken en tot stand te helpen brengen.

§ 12. Wij verblijden ons in den spoedigen en gunstigen afloop van den gewigtigen maatregel der rente-vermindering van onze staatsschuld. Eere zij der Natie, wier loffelijke naauwgezetheid in het vervullen van aangegane verbindtenissen, eene zoo gewenschte uitkomst mogelijk gemaakt heeft.

§ 13. De voortgaande vermeerdering der openbare inkomsten, waar die het gevolg is van toenemende welvaart en van eene billijke toepassing der wet, beschouwen wij met Uwe Maj. als een verblijdend verschijnsel.

§ 14. De wets-ontwerpen tot eindelijke regeling van de uitgaven en tot vaststelling der middelen over het loopende jaar, zullen door ons zorgvuldig onderzocht worden. Wij zullen ons verheugen, daarin het bewijs te vinden van den gunstigen toestand van 's Rijks geldmiddelen. Tot het geregeld beheer onzer financiën schijnen wettelijke bepalingen noodig, waaromtrent wij met vertrouwen voordragten van Uwe Majesteit te gemoet zien.

§ 15. Wij houden de verbetering der accijnswetten in meer dan één opzigt voor wenschelijk en pligtmatig.

§ 16. De voordragt betrekkelijk de pensioenen der burgerlijke ambtenaren en de andere daarmede zamenhangende wets-ontwerpen zullen wij met aandacht onderzoeken. Voorts hopen wij, dat de wettelijke regeling van het geheele pensioen-stelsel spoedig tot stand zal komen.

§ 17. Gereedelijk beseffen wij, dat de zaak betrekkelijk het toekennen van geldelijke tegemoetkoming voor geledene schaden, ten gevolge van militaire inundatiën, van eenen tederen en moeijelijken aard is. Aan het onderzoek daarvan en van de ontworpene wijze van afdoening zullen wij de meeste oplettendheid toewijden.

§ 18. Wij wenschen de tegenwoordige zitting mede dienstbaar te maken aan de herziening van het eerste boek van het wetboek van strafregt, waartoe de gelijktijdige voordragt van de overige gedeelten van dat wetboek noodzakelijk is. Het gewigtig werk der herziening van de militaire wetboeken vertrouwen wij, dat thans verre genoeg gevorderd zal zijn, om deswege eerlang eene voordragt van Uwe Majesteit te gemoet te kunnen zien. Wij mogen deze gelegenheid niet laten voorbijgaan, zonder Uwer Maj. aandacht te vestigen op de reeds door de ondervinding gebleken behoefte aan eenige wijzigingen in het wetboek van strafvordering.

§ 19. De aangekondigde voordragt betrekkelijk het armwezen, die op het stuk der jagt, het nader ontwerp van wet op de schutterijen zullen alle door ons zorgvuldig en naauwgezet overwogen worden. Wij verwachten, dat ook een ontwerp van wet, houdende herziening van de algemeene wet op de heffing van de regten van in-, uit- en doorvoer, spoedig aan onze beoordeeling zal onderworpen worden.

§ 20. De nadere wets-ontwerpen, ter uitvoering van art. 6 der grondwet, waarvan de spoedige toezending door Uwe Maj. is aangekondigd, zullen door ons tot het onderwerp van ernstige overwegingen gesteld worden.

§ 21. Het gevoelen van Uwe Maj., dat het wijzigen der Grondwet behoort te rusten op eene overtuiging van noodzakelijkheid, is ook geheel dat van de Vertegenwoordigers des volks. Wij stellen er den meesten prijs op, dat de aandacht van Uwe Majesteit op het aangelegen onderwerp voortdurend gevestigd blijve, en bevelen hetzelve op nieuw in Hoogstderzelver bijzondere overweging. Hierbij houden wij het oog gerigt op Uwer Majesteits verzekering, dat, zoodra hij Haar de overtuiging van de noodzakelijkheid eener verandering zal bestaan, zij niet aarzelen zal, daarvan door een voorstel te doen blijken.

§ 22. Met Uwe Maj. deelen wij in den wensch, dat het

aan de wetgevende magt gelukken moge, om, in welwillende zamenwerking en ondersteund door het vertrouwen der Natie, de meest gepaste middelen aan te wenden, ten einde, onder 's Hemels Zegen, de welvaart en het geluk van Neêrlands ingezetenen meer en meer bevestigd en uitgebreid worden.

De *Voorzitter* heeft de beraadslagingen over dit ontwerp-adres dadelijk aan de orde gesteld, en in de eerste plaats de algemeene beschouwingen daarover geopend.

Bij die meer algemeene beraadslaging hebben de heeren *van Dam van Isselt*, *van Heemstra*, *van Goltstein*, *Schooneveld*, *de Kempenaer*, *Luzac* en *Verweij Mejan* tegen de strekking van het ontworpen adres het woord gevoerd, en daarentegen de heeren *van Panhuijs* en *Duijmaer van Twist* die strekking verdedigd.

Hierop is in hoofdelijke omvraag gebragt: wordt de strekking van het ontworpen adres goedgekeurd? Die vraag is met 39 tegen 11 stemmen toestemmend beslist.

Voor hebben gestemd de heeren: *Timmers Verhoeven*, *Telting*, *Hoffman*, *Michiels van Verduynen*, *Corneli*, *van Haersolte*, *Cost Jordens*, *van Panhuys*, *den Tex*, *van Heloma*, *van Harencarspel*, *Gevers van Endegeest*, *Corver Hooft*, *de Jong van Beek en Donk*, *Modderman*, *van Rijckevorsel*, *Gouverneur*, *Duijmaer van Twist*, *Kniphorst*, *Luyben*, *Menso*, *Uytwerf Sterling*, *van Naamen*, *Star Busmann*, *van Leeuwen*, *Snouck Hurgronje*, *de Man*, *Nederburgh*, *Strens*, *Romme*, *Mutsaers*, *Hiddema Jongsma*, *Bijleveld*, *de Backer*, *Faber van Riemsdijk*, *van Sasse van Ysselt*, *Hooft*, *Backer* en de Voorzitter.

Tegen hebben gestemd de heeren: *Nedermeijer van Rosenthal*, *Anemaet*, *van Dam van Isselt*, *Storm*, *van Heemstra*, *van Goltstein*, *Verwey Mejan*, *de Kempenaer*, *Luzac*, *Schooneveld* en *Wichers*.

De beide eerste § § van het ontworpen adres zijn vervolgens zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Te midden der behandeling van § 2, nadat de heer *van Rijckevorsel* bezwaren tegen de leiding der buitenlandsche aangelegenheden, vooral ook wat de handelsbelangen betreft, had ontwikkeld, heeft de heer *Luzac* het denkbeeld geopperd, om op de eene of andere wijze Hunne Excellentiën de ministers uit te noodigen, om aan de tegenwoordige beraadslagingen te komen deel nemen. Dit denkbeeld heeft ondersteuning, maar ook tegenspraak gevonden en is ten laatste uitgedrukt in het voorstel, om de beraadslagingen te schorsen, ten einde de ministers gelegenheid te geven, om aan de voortzetting daarvan deel te nemen. Dat voorstel is met 32 tegen 17 stemmen verworpen.

De § 3 van het ontworpen adres daarna in overweging gebragt zijnde, heeft de heer *de Kempenaer* eene wijziging voorgesteld, strekkende, om achter die zinsnede de woorden te voegen: „De uitbreiding en versterking der eerste [der zeemagt] komt ons wenschelijk voor."

Dit amendement door de commissie voor het adres beaamd zijnde, is de alzoo gewijzigde 3de paragraaf met 34 tegen 16 stemmen goedgekeurd.

De voortzetting der beraadslagingen is op dezen avond te half acht bepaald.

— In de avondzitting van de Tweede Kamer heeft de heer *de Kempenaar* een amendement voorgesteld, betreffende de overzeesche bezittingen en hoofdzakelijk inhoudende, dat de rust, in dezelve genoten, noch voortdurend, noch weldadig kan zijn, dan met wijze maatregelen van bestuur, onafhankelijke bedeeling van het regt en volkomene veiligheid van personen en eigendommen; — en dat de Kamer gaarne verlangt met Z. M. daartoe mede te werken. De spreker heeft gewaagd van de zaken van Borneo, van Saramacca en de gewelddadige uitzetting van eenen Nederlander uit Java. Na eene langdurige beraadslaging, is dit amendement verworpen met 32 tegen 18 stemmen.

Voor hebben gestemd de heeren: *Verwey Mejan*, *de Man*, *de Kempenaer*, *Luzac*, *Schooneveld*, *van Sasse van Ysselt*, *Wichers*, *Hoffman*, *Michiels van Verduynen*, *Corneli*, *van Rosenthal*, *Anemaet*, *van Dam van Isselt*, *van Heloma*, *Corver Hooft*, *Storm*, *van Heemstra* en *van Goltstein*.

Op voorstel van den heer *Luzac*, is alstoen besloten, de laatste zinsnede van de paragraaf weg te laten.

De verdere zinsneden van het ontwerp van antwoord zijn, met eenige meer of minder belangrijke wijzigingen, ten aanzien van sommigen, goedgekeurd.

Betreffende de zinsnede nopens de Grondwet heeft de heer *de Kempenaer* voorgesteld, Z. M. het leedwezen der Kamer te betuigen, ter zake, dat bij Hoogstdenzelven de overtuiging van de noodzakelijkheid der herziening nog niet gevestigd is, zoo als die bij de Kamer bestaat. Dit voorstel is met 40 tegen 11 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de heeren *van Rosenthal*, *Anemaet*, *van Dam van Isselt*, *Storm*, *van Heemstra*, *van Goltstein*, *Verwey Mejan*, *de Kempenaer*, *Luzac* en *Wichers*.

Op voorstel van den heer *v. Dam v. Isselt*, is daarop, met 35 tegen 16 stemmen besloten, het laatste gedeelte van de paragraaf weg te laten, als kunnende leiden tot eene beperking van het regt van initiatief van de zijde der Kamer.

Ten slotte is het alzoo veranderde ontwerp van geheel het adres met 40 tegen 11 stemmen goedgekeurd.

Tegen hebben gestemd dezelfde leden, welke zich voor het amendement van den heer *de Kempenaer* hebben verklaard.

Het alzoo aangenomen adres zal worden verzonden aan de Eerste Kamer. — Daarna wordt de vergadering gescheiden.

— Het prov. geregtshof in Zuid-Holland heeft heden uitspraak gedaan in de zaak van *J. Stichter*, zich ook noemende broeder *Pacomius*. Bij zijn arrest heeft het hof hem schuldig verklaard aan de hem ten laste gelegde belangrijke diefstallen jegens mgr. den bisschop van Curium, en te dier zake veroordeeld tot een half uur tepronkstelling, confinement van 12 jaren en in de kosten.

Van den 31*sten*. De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten Generaal hebben zich heden met het onderzoek van de ontwerpen van wet nopens de pensioenen, het zegel en andere punten bezig gehouden.

— De kollekte, ter voorziening in de winterbehoeften van de armen der Nederduitsche Hervormde Gemeente alhier, heeft opgebragt ruim *f* 16,000, en dus ongeveer 50 per cent meer, dan ten voorleden jare.

— De steurharing-visscherij, welke zich aanvankelijk zeer ongunstig liet aanzien, doet zich thans zoo gunstig voor, dat men zich den tijd niet herinnert, dat in den loop der maand October zoo vele bezendingen te Scheveningen zijn aangekomen. Sinds den 24sten dezer zijn weder 11 schuiten aldaar van de visscherij terug gekeerd, welker gezamentlijke ladingen bedroegen 647,000 stuks.

— De policie te Rotterdam heeft, op aanwijzing van die te 's Hage, gevat den persoon van *G. F.....*, tegen wien door de raadkamer van het provinciaal geregtshof van Zuid-Holland bevel van gevangenneming is uitgevaardigd ter zake van dubbel huwelijk (*bigamie*). Deze persoon, die vroeger op een Nederlandsch oorlogsschip als kuiper en bottelier gediend heeft, was als zoodanig gepensioneerd. Hij had tot nu een jaar geleden het beroep van herbergier te Scheveningen uitgeoefend, was van dáár heimelijk vertrokken en had zich sedert in Antwerpen schuil gehouden. *F.* heeft eene wettige huisvrouw en kinderen in Pruissen, en eene dito, met één kind, op de Kalvermarkt alhier.

— Het aangeboden ontwerp, betreffende de oude muntspeciën, behelst hoofdzakelijk de volgende bepalingen:

„De Regering zal gelegenheid geven ter inwisseling der nog in omloop zijnde zilveren provinciale- en generaliteits-muntspeciën, en daarna den tijd en wijze bepalen, op welke deze, hetzij in eens, hetzij achtervolgens, buiten koers worden gesteld. Voor deze inwisseling zullen kunnen worden uitgegeven muntbiljetten van *f* 2,50, *f* 5, *f* 10, *f* 20, *f* 100, en *f* 500. Geene zoodanige biljetten kunnen worden uitgegeven, dan tegen intrekking van een gelijk bedrag der in te wisselen munt. De uitgifte geschiedt met medewerking van de Nederlandsche Bank, welke de in te trekken munt ontvangt en daarvan op de uitgegevene munt-biljetten doet blijken. De biljetten moeten uiterlijk vóór den laatsten December 1848, tegen gouden of zilveren munt zijn ingetrokken. De Bank zendt, zooveel noodig, de ingetrokkene munt naar de rijks-munt, om tot finering of vermunting te worden gebruikt. Het verschil, hetwelk de vermunting mogt opleveren, wordt dadelijk met de Bank vereffend. Zoo lang niet al de muntbiljetten zijn ingetrokken, of bij de Bank niet een bedrag aan nieuwe munt voorhanden is, gelijk aan dat der nog in omloop zijnde biljetten, kunnen van 's rijks munt geene voor rekening van den Staat of door de Bank derwaarts gezondene speciën vervaardigde munten worden afgeleverd, dan aan de Bank zelve.

„Maandelijks wordt aan de Rekenkamer opgaaf gedaan van de uitgegevene en ingetrokkene munt-biljetten. Deze laatsten worden aan de Rekenkamer verantwoord en door dezelve vernietigd.

„De uit te geven munt-biljetten zullen tot op het tijdstip hunner intrekking als wettig betaalsmiddel gelden voor de sommen, daarin uitgedrukt. Geene nieuwe munt zal in 's Rijks schatkist worden aangenomen, wanneer zij eenigzins gealtereerd, verminkt of uiterlijk geschonden mogt zijn. De Regering behoudt zich voor, zulks tijdelijk te doen toepassen op sommige der daarvoor vatbare oude munten. De nieuwe, of zoodanige der oude munten, op welke deze bepaling is toegepast, en die in vermuntten en besnoeijen of geschonden toestand bij de landskantoren worden aangeboden, kunnen aldaar worden aangehouden en aan 's rijks-munt opgezonden, om, na onderzoek en uitspraak, dat zij zich werkelijk in zoodanigen toestand bevinden, te worden doorgesneden en aan de aanbieders terug gegeven."

— Men houdt zich thans op den spoorweg alhier bezig met de daarstelling, van af het station tot aan het huis van den heer ingenieur *Conrad*, van eenen electro-magnetischen telegraaf, welke door en onder het pesoonrlijk toezigt van onzen kundigen landgenoot, den heer *Wenckebach*, wordt ten uitvoer gebragt.

AMSTERDAM, 1 November.

Wij vernemen, dat reeds aan de Tweede Kamer der Staten Generaal door de heeren *van Heukelom* en *Vollenhoven*, benevens 47 der voornaamste handelhuizen alhier, verzonden is een adres, waarin het doellooze en *ontoereikende* betoogd wordt der voordragt van wet, „houdende maatregelen tot aanmoediging van den invoer van levensmiddelen," door de Regering aan de Tweede Kamer in de zitting van den 25sten October j.l. aangeboden. In dit adres wordt andermaal de noodzakelijkheid bewezen van het geheel intrekken der wet van den 29sten December 1835, daar ook die noodlottige wet tot de oorzaken van de thans bestaande behoefte behoort. De spoed, waarmede het antwoord op de Troonrede bediscussiëerd en aangenomen is, schijnt, bij het aan de orde zijn dezer voordragt van wet, eene onmiddellijke verzending van dit adres noodzakelijk gemaakt te hebben; het mist daardoor de onderteekening van verschillende belanghebbenden bij den handel in granen, die ten vorigen jare een soortgelijk adres aan de Staten Generaal aanboden. Wij betreuren deze omstandigheid, daar men in de Tweede Kamer meer op de hoeveelheid, dan op de hoedanigheid der onderteekenaren van adressen schijnt te letten.

DEN HELDER, 27 October.

Heden heeft men alhier een allerdroevigst ongeluk te betreuren. De loodsboot no. 3, waarop zich bevonden de schipper *Hoogheid* en zijn zoon, benevens twee of drie loodsleerlingen, kwam heden middag uit het kanaal op de hoogte van het Schulpengat, ten einde in het Nieuwe Diep binnen te komen. Door het stormachtige weder en de hooggaande zeeën is gemeld vaartuig omgeslagen, en zijn allen, die er zich op bevonden, eene prooi der golven geworden. De pogingen, door een in de nabijheid zeilenden rinkelaar, om nog een' der schipbreukelingen te redden, die zich voor aan de boegspriet had gehouden, waren echter vruchteloos, dewijl het omgeslagen vaartuig niet konde bereikt worden. De ongelukkigen laten vele bedroefde betrekkingen achter.

ZWOLLE, 31 October.

Wij vernemen uit eene goede bron onderrigt te zijn, dat door het ministerie van binnenlandsche zaken en aan dat van oorlog een staat van de ontworpene spoorwegen aangeboden is, waarop de wegen in betrekking tot het belang, hetwelk men daarin bij binnenlandsche zaken stelde, door eene letter naar orde van het Alphabet waren aangeduid, en waarop aan den Zuiderzee-spoorweg de letter I ten deel gevallen was, doch dat de minister van oorlog dezen weg uit het oogpunt van defensie des lands met de letter C had genoteerd.

— Men leest in de *Deventer Courant* van heden, dat de heer mr. *G. J. Kronenberg* sedert de maand Augustus eenige proeven heeft genomen ten aanzien van de najaarspoting der aardappelen, en de exemplaren, door hem in eene vergadering van het alhier gevestigd departement der Maatschappij ter bevordering van Nijverheid, onlangs ter tafel gebragt, schijnen ondubbelzinnig te bewijzen, dat men van deze najaars-poting alles goeds te wachten heeft.

UTRECHT, 1 November.

De Staten dezer provincie zijn buitengewoon beschreven tegen Donderdag, den 6den November aanstaande, tot het doen eener herkiezing van een lid in de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

GRONINGEN, 3 November.

Bij de onlangs gehoudene vergadering van het *Departement* Groningen *der Nederlandsche Maatschappij ter bevordering der Nijverheid* werd, door den Onderwijzer T. HOFKAMP, ten aanhoore der leden van het departement, een examen afgenomen van eenige leerlingen der van wege het Departement alhier gevestigde *Industrieschool*, op welke thans ruim 30 jongelieden, zijnde meest allen aanstaande ambachtslieden, *gratis* onderrigt ontvangen in die gedeelten der Wis- en Natuurkundige Wetenschappen, welke hun voor hun toekomstig bedrijf het meest dienstig kunnen zijn. Het examen liep thans over eenige hoofdpunten der *Natuurkunde*, en hoewel niet alle leerlingen aan dit examen deel namen, omdat sommigen nog slechts sedert *korten* tijd met de lessen waren aangevangen, was men echter over dit onderzoek in het algemeen en inzonderheid over het duidelijke der alzoo medegedeelde begrippen zeer voldaan, en hopen vele leden van het departement, dat zij ook later meermalen in de gelegenheid zullen zijn, om soortgelijke blijken van de vorderingen der leerlingen van deze zoo nuttige inrigting te zien; waartoe die departementsvergaderingen, waarop weinige andere dringende bezigheden zijn, eene allezins geschikte gelegenheid aanbieden.

— Volgens de *Koophandel- en Zeevaarttijdingen*, zijn *alleen* te Amsterdam van den 1sten tot den laatsten October j.l. van *buitenlands* gearriveerd 46 schepen, waarvan de ladingen uitsluitend bestonden uit tarwe, 32 schepen, uitsluitend bevracht met rogge, en 33 alleen geladen met gerst. Bovendien zijn aldaar, volgens datzelfde blad, in dienzelfden tijd van *buitenlands* aangekomen 47 schepen, welke gezamentlijk hebben aangebragt tarwe, rogge, gerst, boekweit, rijst en aardappelen, terwijl ook nog van eenige dezer artikelen aanvoer heeft plaats gehad met schepen, waarbij andere soort van goederen dan de hierboven genoemde waren ingeladen, en die wij buiten onze opgaaf hebben gelaten.

— Van wege de commissie *ter uitvoering van de Raadsresolutie van den 25sten October l.l.*, *no.* 6, houdende maatregelen ter verligting van het bezwaar, dat voor de minvermogende ingezetenen ontstaan moet door de mislukking van den oogst der aardappelen, worden thans *circulaires*, ten geleide van *inschrijvings-biljetten*, bij de ingezetenen rondgebragt. Het doel van het door den stedelijken Raad gevormd plan, om de voornaamste levensbehoeften, *roggebrood* en *roggemeel*, gedurende de wintermaanden December, Januarij, Februarij en Maart aanstaande, voor eenen tamelijk goedkoopen prijs verkrijgbaar te stellen, wordt daarin nader ontwikkeld, en de meergegoede medeburger aangespoord, om deze weldadige bedoeling door ruime inteekening te helpen bevorderen.

Voor de vastgestelde som van *f* 10,000, een aanzienlijk deel van de stads inkomsten, zal een bepaald getal van 100,000 kaartjes vervaardigd worden, wier waarde niet minder dan *tien*, niet meerder dan *vijftien* cents zal zijn, en welke, gelijk bekend is, aan de broodbakkers in betaling voor brood of meel gegeven zullen kunnen worden. De meerdere of mindere waarde dier kaartjes hangt geheel af van de hoegrootheid der inschrijving; want deze zal alleen strekken, om die honderdduizend kaartjes in waarde te doen rijzen.

Daartoe worden de meergegoede ingezetenen uitgenoodigd het hunne bij te dragen, en „voorzeker" — aldus leest men in de circulaire — „zal deze uitnoodiging bijval vinden, wanneer men tevens bedenkt, dat deze bijdrage grootendeels zonder veel opoffering zal kunnen geschieden, vooral omdat deze liefdegaven daardoor vergroot worden, dat aan de inschrijvers eene hoogere geldswaarde aan kaartjes ter beschikking wordt afgegeven, dan het bedrag der som, waarvoor door hen is ingeschreven. Die hoogere geldswaarde zal ongeveer een derde van de ingeschrevene som bedragen, terwijl de waarde van ieder kaartje nader zal worden bepaald, naar mate de bepaalde som van 10,000 guldens door de inschrijvingen van de ingezetenen zal vermeerderd worden.

„Voor iederen gulden inschrijving wordt derhalve zoo na mogelijk *f* 1,33 in waarde aan kaartjes aan den inschrijver afgegeven; bij gevolg zal iemand, die voor *f* 9,00 inteekent, nagenoeg *f* 12,00 waarde in kaartjes ontvangen, en alzoo 92 kaartjes, indien de waarde derzelve op 13 centen wordt bepaald, of 80 kaartjes, indien de waarde derzelve op 15 centen gesteld wordt."

Over deze kaartjes derhalve kan de Inschrijver naar goedvinden beschikken in den kring, waarin hij zich beweegt. Hem bekende medeburgers, die, ofschoon geenszins tot de armen behoorende, met een beperkt wekelijksch inkomen en soms talrijk huisgezin, diep gebukt gaan onder de tegenwoordige duurte der levensmiddelen, kan hij, met eene milde uitreiking dier kaartjes, in den nood te gemoet komen en misschien voor moedeloosheid en geheelen achteruitgang bewaren, door hem in staat te stellen, het brood en meel, die voorname levensbehoeften, voor eenen redelijken prijs te bekomen. Velen — zeer velen hebben wij in onze stad, wien zulk eene hulp welkom zal zijn. Wij kennen er, die met hunnen arbeid 4 à 5 guldens 's weeks verdienen en daarmede vroeger in de behoeften huns huisgezins konden voorzien, doch die nu wekelijks 70 à 80 cents alleen voor roggebrood meer moeten uitgeven, dan in gewone tijden. Men kan dus nagaan, hoezeer deze tijden drukken voor die kleine burgerij, en welke droevige gevolgen, vooral voor haar, uit de tegenwoordige duurte der levensmiddelen ontstaan zullen, indien de milddadige hand van meergegoede medeburgers haar niet wordt aangeboden.

Handelaars, fabrikanten, meesters en werkbazen en allen, die, ten gevolge van hun bedrijf, nering of ambacht, in dienst hebben bedienden, knechten, hetzij vast, hetzij tijdelijk, of die meer dan anderen bekend zijn met de huisgezinnen der arbeidende klasse, zijn vooral in de gelegenheid, door de uitreiking dier kaartjes onder deze eene weldadigheid te verspreiden, die altijd, als geldelijke bijdrage beschouwd, meer waarde heeft, dan zij oorspronkelijk dengenen, die ze uitreikt, kost. Hoogere ambtenaren kunnen daarmede hunne onderhoorigen begunstigen, die zij weten, dat zulks bij hunne geringe bezoldiging goed te stade komen zal, en, zoo als te regt reeds elders geschreven is, dikwijls den druk der tijden smartelijker gevoelen, dan de arme, die zoo gemakkelijk tot de diakenie zijne toevlugt neemt.

Want de door den Raad beraamde maatregel moet niet alleen verstrekken tot leniging van de wezenlijke armoede, maar vooral ook tot verligting van den mingegoeden, van de kleine burgerij, die het zoo moeijelijk valt, in dezen bangen tijd, soms de noodzakelijkste uitgaven te bestrijden. Dit moet wél in het oog gehouden en alom bekend zijn, opdat niemand, die deze hulp behoeft, zich door verkeerde schaamte terug late houden, of door de gedachte, dat de aangebodene onderstenning zijn eergevoel zoude kunnen kwetsen.

Behalve de kaartjes, welke aan de inschrijvers uitgereikt zullen worden, zal er gewis eene groote massa overblijven ter beschikking van de stedelijke Regering. Op welke wijze deze verspreid zullen worden, is nog niet bekend; zeker is het echter, dat de verspreiding daarvan zoo doelmatig en algemeen mogelijk geschieden zal, opdat elk hulpbehoevende genot hebbe van den weldadigen invloed, dien zij kunnen en zullen uitoefenen.

„Welaan dan, stadgenooten!" aldus luiden ten slotte de woorden der rondgezondene uitnoodiging, waarmede ook wij zullen eindigen, „ondersteunt de commissie, om het doel der Regering wél te doen gelukken! Neemt deel, neemt ruim deel in hetgene wij gezamenlijk tot stand wenschen te brengen! Helpt ons, en helpen wij zoodoende de Regering onzer Stad, die niets hartelijker wenscht, dan het wélzijn van hare Ingezetenen!

„Laat ons, met eerbiedig opzien tot Hem, die alles met oneindige wijsheid bestuurt, en bij de gedachte, dat het zaliger is te geven, dan te ontvangen, onze milde bijdragen voegen bij de aanzienlijke, door de Regering bestemde som, opdat wij zoodoende de zelfvoldoening smaken, dat wij het lot van velen hebben verzacht en menigeen' tegen moedeloosheid hebben bewaard!"

— Den 1sten dezer is aan onze Hoogeschool bevorderd tot Doctor in de Geneeskunde de heer R. LONNEMAN, van Harlingen, na het verdedigen van eene dissertatio medica inauguralis, *de Splenitide*.

— Op den gedenkdag van de 327ste verjaring der Kerkhervorming, is in de Gereformeerde kerken te dezer stede gekollekteerd: eene som van *f* 476 — 77.

— Zaturdag j.l. werd in het Zuiderdiep teruggevonden het lijk van den sedert den 16den October vermisten militair J. SCHMIDT, van het depôt 8ste regement infanterie, alhier in garnizoen. Reeds eenigzins bejaard, tellende hij 35 dienstjaren, en daarteboven aan het misbruik van sterken drank overgegeven, vermoedt men, dat hij ten gevolge van buitensporigheid zijnen dood zal hebben gevonden.

— Schipper DERK DORIES, liggende met zijn schip bij den Oosterpoortenboog, werd in het begin der vorige week op eene zeer onaangename wijze uit zijnen slaap gewekt. In den morgen namelijk van Dingsdag bemerkte de scheepsjongen, dat er lek in het schip was en het water op eene bedenkelijke wijze binnendrong. Ter naauwernood had hij den tijd, om den bejaarden schipper te wekken, en met moeite gelukte het aan beider poging om de vrouw aan het dreigende gevaar te ontrukken. Deze namelijk, die voor ruim drie weken het ongeluk gehad had haar been te breken, lag alzoo krank te bed, en ongelukkiglijk is ten gevolge van dit nieuwe onheil het been op nieuw gebroken. Eenigen tijd hield het aan, eer men, daar het nog vroeg in den morgen was, geneeskundige hulp kon bekomen, en heeft zij alzoo langen tijd op het dek van het schip aan het ruwe weder blootgesteld geweest. Thans is zij, naar wij vernemen, ter verdere verpleging, in het Akademisch Gasthuis opgenomen. — Te bedroevender is voor deze bejaarde lieden dit ongeluk, omdat hun schip, dat reeds zeer oud was, denkelijk niet weder zal kunnen worden hersteld, en zij daardoor ten eenenmale van hun middel van bestaan zijn beroofd. Welkom zal uit dien hoofde dan voorzeker ook elke gift zijn, die de menschenvriend ter leniging van dit ongeluk zoude willen afzonderen.

— Men verneemt, dat in de gemeente Ten Boer het navolgende is verrigt, om de daglooners in die gemeente, die in den op handen zijnden winter geen vast werk hebben, daarvan te voorzien.

Nadat door het plaatselijk bestuur in die gemeente eene commissie was benoemd, bestaande uit twee leden voor ieder dorp, om het toezigt over de behoeftige onbedeelden in de gemeente te houden, en de na te noemen inteekeningslijsten aan de ingezetenen aan te bieden en hen tot ruime deelneming op te wekken, is door dat bestuur eene publicatie uitgevaardigd, en zijn de onderscheidene godsdienstleeraren verzocht, die met eene gepaste toespraak in hunne gemeenten te willen afkondigen, houdende voornamelijk, dat er eene lijst van inteekening aan de ingezetenen zal worden aangeboden, om voor *een*, *twee*, *drie* of *vier* maanden zich te willen verbinden, de daglooners in die gemeente, die, gedurende den op handen zijnden winter, geen vast werk mogten hebben, daarvan te voorzien.

Bij deze lijsten waren bepalingen door het bestuur gevoegd, onder anderen inhoudende, dat de daglooners, zelve voor hunnen kost zorgende, per dag 20 centen van de deelnemers en 10 centen uit de gemeentekas zullen genieten, en dat, om geene voorkeur, met betrekking tot de maand of maanden, waarin door de daglooners bij de deelnemers zal worden gewerkt, omtrent den daglooner zelven, en dezen omtrent den deelnemer te doen ontstaan, er daartoe door het bestuur, ten overstaan van de bedoelde commissie, zal worden geloot.

De uitkomst hiervan is geweest, dat zich *eenhonderd vierenveertig* deelnemers gezamenlijk voor *tweehonderd vierenvijftig* maanden hebben verbonden, zoodat er aan ruim *drieënzestig* daglooners, gedurende den tijd van vier maanden, werk zal kunnen worden verschaft. Ter tegemoetkoming voor deze daglooners, om in hunne behoeften *zelve* te kunnen voorzien, en ter aanmoediging tevens, om *goed* te willen werken, heeft het bestuur zich voorgenomen, het brood, de boonen en de gort voor een' verminderden prijs (de hoeveelheid wekelijks door de commissie te beoordeelen) aan hen te doen verkoopen.

Door deze maatregelen zullen zeker aan luiheid en ledigang geen voedsel worden gegeven, in tegendeel zullen daardoor die ondeugden en dezulke, welke daarvan het gevolg zijn, worden voorgekomen.

Wij wenschen dan ook het gemeentebestuur van *Ten Boer* geluk met de goede uitkomst van zijne aangewende pogingen ter leniging der behoeften van de minvermogenden.

Men leest in den *Noord-Brabander*:

Nederlandsche Knout. In de afgeloopene week werd alhier

['s Hertogenbosch] het barbaarsch tooneel gegeven van de afstraffing van eenen militair, die tot *honderd rietslagen* veroordeeld was. Driemalen bezweek de ongelukkige onder de slagen, driemalen werd hij weder bijgemaakt. Men heeft hem echter niet *willen doodslaan*, en daarom werden de laatste slagen slechts *pro formâ* gegeven en liet men de rietjes, zonder aanwending van kracht, op den rug nedervallen. En zullen wij nu nog over den Russischen *Knout* durven spreken? Wij vreezen niet, een beroep te doen op de edele gezinningen [gezindheid] van onzen minister van oorlog, om zulke ergerlijke en de menschheid onteerende tooneelen niet meer te doen plaats hebben.

BELLINGWOLDE, 30 November.

Heden mogt de waardige onderwijzer STEPHAN BRAND het zeldzaam voorregt genieten, om het feest zijner vijftigjarige huwelijksvereeniging met zijne gade AFIEN BERRELKAMP te vieren. Ruim tweeënvijftig jaren was hij in de school alhier werkzaam, en blijft hij, ofschoon voor zijnen zoon plaats gemaakt hebbende, zich aan het onderwijs nog toewijden op eene wijze, die allen lof verdient. De oude lieden genieten nog een' gewenschten wélstand.

Aan den Redacteur der Groninger Courant.

Steller dezes, getuige van een feest, zoo als hij wenscht dat er meerdere ter opwekking van kerkelijk leven in de gemeenten gevierd mogen worden, verzoekt voor het navolgend verslag van hetzelve eene plaats in uw veelgelezen dagblad.

Uw bestendige lezer,
X.

Den 2 November. De dag van heden was, als de eerste Zondag na den 31sten October, voor de Protestantsche Christenheid in het algemeen een ware feestdag, door de jaarlijksche herdenking der gezegende kerkhervorming; dubbel belangrijk echter was dezelve voor de gemeente van *Noorddijk*, die op denzelven haar 250jarig bestaan als Hervormde gemeente vierde. Zij toch was het, die, benevens *Haren*, ten jare 1595 zich reeds verheugen mogt in het bezit van een eigenen Hervormden leeraar, terwijl aan de overige gemeenten van den ring *Hoogezand* (het voormalige *Goorecht*) dit geluk eerst later te beurt viel.

Kropswolde verkreeg toch eerst haren leeraar ten jare 1602, *Engelbert* in 1604, *Westerbroek* in 1614, *Sappemeer* in 1632, *Noordlaren* (afgescheiden van *Haren*) in 1645, *Middelbert* (afgescheiden van *Engelbert*) in 1651, *Hoogezand* in 1668, *Windeweer* en *Lula* (afgescheiden van het *Hoogezand*) in 1756.

Des Zaturdagsavonds kondigde het statig klokgebrom den volgenden feestdag aan, begroette deszelfs vroegen morgen, werd later herhaald en kondigde eindelijk het gebruikelijk uur der Godsdienstoefening aan, terwijl de Nederlandsche vlag van het torengebouw wapperde. Van alle kanten stroomde de gemeente tempelwaarts. De kerkeraad, reeds vooraf aan het huis van den predikant vergaderd, begaf zich met dezen en den spreker, die de leiding der morgen-godsdienstoefening op zich genomen had, den weleerwaarden heer P. BOELES, JUNIOR, kandidaat tot de H. dienst, naar het kerkgebouw. De gemeente hief, terwijl de kerkeraad de kerk binnentrad, haren lofzang ter eere van God en Jezus Christus (Gez. 2: 1, 3) aan, gedurende welken de spreker den kansel beklom. Deze schetste in zijne rede, naar aanleiding van Psalm 126: 3, de zegeningen Gods door de Hervorming, bijzonder ook aan die gemeente bewezen, met vermelding der ter zake dienende geschiedkundige bijzonderheden. De rede des sprekers werd afgewisseld door het beurtgezang der gemeente, die ten slotte van deze Godsdienstoefening, in plegtig gezang, de belangen der gemeente en des Vaderlands, staande, den Alregeerder aanbeval.

Des avonds te 5 uren vereenigde zich de gemeente andermaal in het kerkgebouw. De plaatselijke leeraar, de hoogeerwaarde heer P. BOELES, bepaalde nu, naar aanleiding van 1 Cor. 1: 25, de gemeente bij de zegenende wijsheid en magt van God, zoo als dezelve zich, ook in de geschiedenis der Hervorming, openbaarde tegenover aardsche berekening en menschelijke kracht. Ook deze rede werd door beurtgezang afgewisseld en na het einde der Godsdienstoefening besloten de kerkklokstoonen het feest, gelijk zij hetzelve aangekondigd hadden.

Het schoonste herfstweder begunstigde eene feestviering, die, door de gansche gemeente en velen uit naburige plaatsen met warme deelneming en hartelijke belangstelling bijgewoond, allen onvergetelijk zal blijven. Immers steller dezes, die niet tot de feestvierende gemeente behoort, durft zulks ten zijnen aanzien, met betrekking tot dit feest, eenvoudig als de landelijke gemeente zelve, verzekeren, en stemt, gelijk zonder twijfel ieder der feestgenooten, van harte in met den wensch, door den laatsten spreker aan het slot zijner rede uitgedrukt: dat de zegeningen des Christendoms en der Hervorming, van geslacht tot geslacht vermeerderd genoten, bij de viering van het volgend eeuwfeest der Hervorming dezer plaats, de ruimste stof tot dankbaarheid mogen opleveren voor een nakroost, dat, vrij door de Waarheid, sterk door het Geloof, rijk in de Liefde, ook jegens andersdenkenden, het beeld des Heeren vertoont op aarde en zoo de liefde des Hemelschen Vaders verheerlijkt.

NIJMEGEN, 29 October 1845. Ter vervulling der vacature, ontstaan door het vertrek van den wel-eerw. zeer gel. heer ds. E. J. DE VOOGT naar Amsterdam, is heden door den grooten kerkeraad der Hervormde gemeente alhier, het onderstaande drietal predikanten opgemaakt, volgens alphabetische orde: L. VAN HAAFTEN, te Goes; L. S. P. MEIJBOOM, theol. dr. te Stiens, en E. B. SWALUE, theol. dr. te Goes.

Den 5den November zal de beroeping worden uitgebragt.

ZEETIJDINGEN.

Gepasseerd te Nyburg den 23 Oct., kapit. *Veenstra* Aukje, van Nibbe n. Groningen; *Hansen* Carolina, van Groningen n. Svendborg; den 25sten *Rasker* Beerendina, van Amsterdam n. Aarhuus. — Te Rendsburg den 23 Oct., *de Vries* Margaretha Antina, van Hamburg n. Randers; den 25sten *Wijnstok* Vriendschap, van Samsoe n. Groningen; den 26sten *Wolkammer* Eenige Broeder, van Delfzijl n. Bandholm. — Te Tonningen den 25 Oct., *de Vries* de 2 Gebroeders, van Hamburg n. Stettin; *Kranenburg* Wiardus, van Hamburg n. Eckenfiorde; *Stuit* Geerdina, van Amsterdam n. de Oostzee; *Mellema* jonge Tjalling, van Amsterdam n. Koningsbergen; den 26sten *Beerta* jonge Johannes, van Antwerpen n. Stettin.

Binnengekomen te Texel den 29 Oct., kapit. *Mulder* Margaretha, van Londen; *Ouwehand* Westphalia, van Hull; den 30sten *Bakker* vr. Geertje, van Bordeaux; *Tippema* Vriendschap, van Londen; *Taay* Fortuna, van Nerva n. Dordrecht, als bijlegger. — In het Vlie den 27 Oct., *Swart* Cornelia, van Petersburg. — Te Dordrecht den 29 Oct., *Zelling* Helena Jacoba en *van Wijk* jonkvr. Maria, beide van Liverpool. — Te Terschelling den 28 Oct., *Hansen* Fortuna, van Hull; den 29sten *Klein* Baudina, van Nantes. — Te Helvoet den 30 Oct., *Parrel* vr. Neeltje, van Liverpool. — Te Brielle den 30 Oct., *Oostra* Antina Hillegina, van Londen. — Te Vlissingen den 30 Oct., *Nepperus* Elisabeth, van Bordeaux. — Te Havanna den 21 Sept., *Klatter* Antje en den 30sten *de Jong* Eendragt, beide van Harlingen. — Te Kroonstad den 16 Oct., *Smit* Jantina Margaretha, van Hull; den 17den *Teensma* jonge Brechtus, van Amsterdam; *van Wijk* Jennij, van Hull; den 18den *Donema* Renske Hooites, van Amsterdam. — Te Dantzig den 21 Oct., *Vos* Catharina Knelsina, van Amsterdam. — Te Swinemunde den 21 Oct., *Botje* Sara en den 22sten *Sap* Broederliefde, beide van Amsterdam. — Te Wismar den 23 Oct., *Teensma* Jacoba, van Amsterdam. — Te Warnemunde den 26 Oct., *Mellema* Geertruida, van Amsterdam. — Te Hamburg den 27 Oct., *Kruse* vr. Antje, van Amsterdam. — Te Rouaan den 26 Oct., *Jonker* Zeldenrust, van Nantes. — Te Deal den 26 Oct., *de Haan* Fortuna, van Rotterdam n. Lissabon. — Te Cardiff den 25 Oct., *Potjer* Akke Boon, van Amsterdam. — Te Liverpool den 25 Oct., *de Boer* Paulina, van Dordrecht; den 28sten *de Jonge* Maria, van Groningen. — Te Dublin den 25 Oct., *Fekkes* de Hoop, van Rotterdam. — Te Hull den 25 Oct., *Ouwehand* Germania, van Boston. — Te Bremerhaven den 24 Oct., *van der Horst* vr. Engel, van Amsterdam, met verlies van ankers en kettingen en schade aan de tuigaadje. — Te Gibraltar den 13 Oct., *Lovius* Trekvogel, van Malaga n. Rotterdam; dezelve heeft de reis voortgezet

Binnengekomen in het Vlie den 31 Oct., kapit. *Dekker* Alida, van Newcastle; *Plukker* Hendrika, van Petersburg; *Helmers* Hendrika Elisabeth, van Drammen. — Te Swinemunde den 24 Oct., *Wijbus* Vriendschap en *Scholtens* Johanna Gesina, beide van Amsterdam. — Te Fredrikshavn den 21 Oct., *Hansen* Maria Sophia, van Odense n. Holland.

In lading te Londen den 29 Oct., kapit. *Ellens* Lammechiena, voor Rotterdam.

Zeilklaar te Liverpool den 26 Oct., kapit. *Schuur* Agatha, naar Dordrecht. — Te Archangel den 15 Oct., *Zeven* Geertruida, naar de Maas.

Vertrokken van Amsterdam den 30 Oct., kapit. *Scholtens* Onderneming, naar Odense; den 31sten *Wijgers* Concordia, naar Suriname; den 1 Nov. *Hazewinkel* Helena en *Koster* Cornelia Catharina, beide op avontuur. — Van Texel den 30 Oct., *Koning* Zeldenrust en *van Wijk* Zorg en Vlijt, beide naar Newcastle; *Beekman* Cornelia, naar Hartlepool; *Oetzes* Alida Maria, *Ketelaar* Jantina Margaretha en *Boer* Margiena, alle drie naar Hull; *Hansen* Neptunus, op avontuur. — Uit het Vlie den 29 Oct., *Folkersma* Cornelia, naar Holbeck; *de Vries* Gezusters, naar Osterrusoer; *Fenenga* Clara Dorothea, naar Hamburg; *de Groot* Agatha, op avontuur. — Van Terschelling den 29 Oct., *Klaasens* Catharina, naar Aberdeen; *de Boer Sap* Hendrika, naar Tonningen; *Mooi* Tiessina, op avontuur. — Van Helvoet den 29 Oct., *Bakker* de Nijverheid, naar Nantes. — Van Maassluis den 29 Oct., *Pronk* Roelina, naar Stockton; den 31sten *Lever* Catharina, naar Abbeville. — Van Vlissingen den 29 Oct., *Fyn* Klasina Theodora, naar Newcastle; *Brandt* Victoria en *Kramer* Fortuna, beide op avontuur. — Van Royan den 24 Oct., *Bakker* Anna Hermanna, naar Rotterdam. — Van Rouaan den 28 Oct., *Hazewinkel* Aukina, naar Amsterdam. — Van Bremerhaven den 25 Oct., *Post* Anna Catharina, naar Malaga; *Huisman* de 4 Gebroeders, naar Groningen. — Van Kroonstad den 18 Oct., *Jaski* Alida Theodora, *Stuit* Johannes en den 19den *Uil* Sijbrand Jan, alle drie naar Amsterdam; *Klasen* Vriendschap, naar Nantes; den 20sten *Vaalman* Catharina en *de Jonge* de Weldaad, beide naar Amsterdam; *de Weerd* Pieter, naar Antwerpen; *de Boer* Wemelina, naar Dendermonde. — Van Warnemunde den 25 Oct., *Waterborg* jonge Fredrik, naar Kiertemunde — Van Trevemunde den 25 Oct., *Klontje* Meinsina, naar Amsterdam; *Lukkien* Jettina Roelina, naar Groningen. — Van Hamburg den 25 Oct., *Gust* Antonia Francina en *Bontekoe* Jacobina, beide naar Amsterdam; *Weber* vr. Bilda, naar Groningen; den 26sten *Huisman* vr. Imke en *Reents* Amandus, beide naar Amsterdam; *Pruim* Hendrika, naar Rotterdam; den 28sten *Wolken* Concordia, naar Groningen; *Scholtens* Europa, naar de Eider.

Vertrokken uit het Vlie den 30 Oct., kapit. *Bultje* Susanna, *Douwes* Vriendschap en *de Jong* Catharina Cornelia, alle drie naar Newcastle; *Fenenga* Clara Dorothea, naar Sunderland; *Meijer* Pieter Hendrik en *Landeweer* Vriendschap, beide op avontuur. — Van Straalsund den 25 Oct., *van Duinen* Eensgezindheid, naar Antwerpen.

Het schip *Naevo Vigelante*, kapit. Orbeta, van Christiansund naar Bilbao, is te Terschelling met zware schade binnengebragt; van de equipage waren drie man over boord geslagen en had de stuurman deszelfs arm gebroken.

Het schip *Goede Verwachting*, kapit. Lieffijn, van Stege naar Groningen, is in den avond van den 22 Oct. bij Grossenbrode gestrand, doch na een gedeelte der lading gelost te hebben, weder in vlot water en te Heiligenhafen in de haven gekomen; hetzelve is lek en moet lossen, om te repareren.

Het schip *Henriette*, kapit. ...., van Stettin naar Holland, is den 19 Oct., na op een rif gestoten te hebben, gezonken, doch de equipage gered.

De schip *de Vriendschap*, kapit. Heijenga, van Laurvich naar Delfzijl, is op de Westertill aan den grond vastgeraakt, doch met adsistentie weder af- en te Cuxhaven in de haven gebragt.

Het schip *de jonge Ype*, kapit. Teensma, van Dantzig naar Amsterdam, te Cuxhaven binnengeloopen, is bezig de lading te lossen, om te repareeren.

Van den 20 op den 21 Oct. heeft langs de kust van Carolinerzijl een' hevige storm gewoed; op Spikeroog en Wangeroog is veel wrakhout aangespoeld; ook zoude op Langeroog zeven schepen gestrand zijn.

Op het strand bij Spikeroog is een naambord aangedreven, waarop »*de Hoop van Pekela*," benevens een groot zijl, waarop met zwarte verf »*R. P. Brons, Pekela*." Nog was op Juist aangespoeld een naambord, waarop met vergulden letters, op eene blaauwe grond, »*J. J. Joosten—Wildervank* 1845."

Het schip *Elsina*, kapit. Lucht, van Randers naar Amsterdam, is, na bij Samsoe gestoten te hebben, te Nyburg lek binnengeloopen; de lading, welke gedeeltelijk nat en beschadigd is, wordt gelost.

Het schip *Alida*, kapit. Scholtens, van Amsterdam naar Stockholm, is te Koppenhage, na twee ankers en kettingen verloren en op strand gezeten te hebben, binnengeloopen; na van een en ander voorzien te zijn geworden, was hetzelve gereed, de reis weder voort te zetten.

Van de lading lijnzaad, van het schip *Wilmina*, kapit. Bakker, van Petersburg naar Amsterdam, bij Dragoe gestrand, zijn, volgens brief van daar, van den 21 Oct., 800 tonnen droog en 600 tonnen nat geborgen, welke den volgenden dag zouden verkocht worden.

Het schip *Vesta*, kapit. Ebeling, van Bergen naar Stettin, is in den nacht van den 16 Oct. op Lessoe gestrand, doch de equipage gered; de lading en tuigaadje is grootendeels geborgen, doch het schip zal totaal weg zijn.

Het schip *Anna Margaretha*, kapit. Busker, van Odense naar Antwerpen, is in den nacht van den 21 Oct. bij Fredrikshavn gestrand en vol water geloopen, doch de equipage gered en de tuigaadje geborgen.

Het schip *Lammechiena*, kapit. Greven, van Havre naar Stettin, is te Thisted gestrand, doch de equipage gered; hetzelve zit hoog op strand, en zal de lading dus vermoedelijk geborgen kunnen worden. — Verscheidene schepen zijn aldaar op de kust verongelukt, waarbij het volk is omgekomen.

Op Baltrum is aangespoeld een naambord, waarop met gulden letters »*Annegiena*." (Vermoedelijk afkomstig van het schip *Annegiena*, kapit. I. J. Joosten, den 14 October van Sunderland naar Kampen vertrokken.)

DELFZIJL den 3 Nov. Binnengekomen den 30 Oct., kapit. *Heins* Georgina, van den Pr. Polder; *de Boer* vr. Antje, van Leer; *de Jonge* vr. Aaltje, van Emden; *Busscher* Geerardina, van Carolinerzijl; *Modder* Margaretha, van Emden; *Mulder* vr. Anna, van Norden; *Visser* Mina, van ....; *de Jonge* Elizabeth, van Bremen; op stroom *Wolkammer* Hillechiena, van Bremen n. Amsterdam. — Vertrokken den 30sten *Keater* de jonge Arend, naar Norden; *Bontekoe* Geertruida en *Zantjer* vr. Trientje, beide naar Bremen.

TERMUNTERZIJL den 3 Nov. Binnengekomen den 26 Oct. kapit. *Meinders* Concordia, van Riga, aan boord hebbende de equipage van het in zee gezonken Nederlandsche kofschip *Gezina*, kapit. Legger. — Vertrokken den 29sten *de Lange* Jacobo, naar Ditzum; den 31sten *Smit* voor *Gevers* Concordia en den 1 Nov. *Roseboom* Onderneming, beide naar Weenen.

ZOUTKAMP den 2 Nov. Binnengekomen den 29 Oct. kapit. *Flonk* de jonge Flonk, van Newcastle. — Vertrokken den 1 Nov. *Blaauw* Gesina, naar Belt. — Zeilklaar, *de Ruiter* Vigilantia, naar Noorwegen.

De schipper Nepperus, voerende het kof-tjakschip *Martha Margaretha*, van Groningen naar Londen, is bezig zijne lading haver te laten verschieten, zijnde dezelve koud en droog.

HARLINGEN den 1 Nov. Binnengekomen den 29 Oct. kapit. *Klein* Baudina, van Nantes; den 1 Nov. *Helmers* Stad en Lande, van Drammen. — Vertrokken den 29sten *Boon* Jacoca Hazewinkel, naar Stockton; den 30sten *Cappen* Concordia, naar Schotland; *Dekker* Onderneming, naar Londen; den 1 Nov. *Visser* Gezina, naar Schotland.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN,

WELKE DE SOND GEPASSEERD ZIJN.

19 Oct. Scholtens, Alida (Groningen), v. Amsterdam n. Stockholm.
22 —— v. d. Woude, Gezina Gezina (Groningen), v. Koppenh. n. Holl.
24 —— Schipper, Jantje (Veendam), van Dantzig naar Medemblik.
Botje, Sara Maria (Groningen), van Rotterdam naar Corsoer.
26 Oct. de Vries, Friesland (Woudsend), v. Petersburg n. de Maas.
Wever, Gezina Beerta (Veendam), v. Stettin n. Rotterdam.
27 —— Greven, Catharina Julia (Veendam), v. Dantzig n. Amsterd.
Kammenga, Oldambt (Winschoten), v. Dantz. n. Rotterdam.
Brouwer, Elisabeth (Pekela), v. Dantzig n. Amsterdam.
28 —— Pinksterboer, Maria Johanna (Rotterdam), v. Stubbe Kiöping (n. Rotterdam.

Opgen. kapt. *Scholtens*, *Alida*, heeft in de eerste dagen van deze week, onder het eiland Hoorn liggende, 2 ankers en touwen verloren en is derhalve genoodzaakt geweest het schip bij Koppenhage op den grond te zetten. Hetzelve is met adsistentie er afgebragt en na met het benoodigde voorzien te zijn, lag het gisteren gereed om de reis te vervorderen.

Kapt. *van der Woude*, *Gezina Gezina*, is den 24sten hier ter reede gearriveerd.

De Wind den 19den, 22sten en 24sten N.W.; den 26sten W.; den 27sten en 28sten N.W.

ELSENEUR den 28sten October 1845.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen hebben de prijzen van het **BROOD** heden gesteld als volgt:

Het grof Roggebrood . .	van 4 Ponden 49 Cts.,	per ℔ 12 Cts.	
De Grofweiten Bol	„ 5 Oncen 12^{5} Cts.,	„ „ 25 Cts.	
De Fransche Bol	„ 3 Oncen 13^{5} Cts.,	„ „ 46 Cts.	
De Regelwegge	„ 3 Oncen 12^{5} Cts.,	„ „ 42 Cts.	
De Hollandsche of Tarwebol	„ 3 Oncen 11^{5} Cts.,	„ „ 39 Cts.	

GRONINGEN, 3 November 1845.

Burgemeester en Wethouderen: H. DE RANITZ.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 31 *October.*

TARWE.		Veen	60 ℔ f 6,90	»	41 ℔ f 3,60
O. Bak	70 ℔ f 9,75	GERST.		Zw. Voer	38 » » 3,10
Oml. Jar.	68 » » 9,00	Wint.	52 ℔ f 5,35	»	41 » » 3,35
» N.	70 » » 9,15	»	54 » » 5,80	»	44 » » 3,55
N. Old.	68 » »	»	56 » » 6,20	BOONEN.	
»	70 » » 8,75	Zomer	52 » » 4,50	Paardenb.	f 7,50 a f 9,25
»	72 » » 9,25	»	54 » » 4,90		
ROGGE.		»	56 » » 5,30	ZADEN, ENZ.	
N. Inl.	64 ℔ f 7,45	Knobbe	60 » » 6,25	Gr.Gort	f 11 a f 12
» »	66 » » 7,85			Par.100N.℔	f 16 a f 19
» »	68 » » 8,25	HAVER.		Koolz.	f 9,25 a f 11
O. »	66 » » 7,85	Dikke	41 ℔ f 3,45	Zomerz.	f 7 a f 9,50
BOEKWEIT.		»	44 » » 4,05	Boterz.	f 7 a f 9
Gr. Zd.	62 ℔ f 7,70	»	47 » » 4,40	Dederzaad	f
»	64 » » 8,10	»	50 » » 4,75	G.Mostz.	f 6 a f 9,50
»	66 » » 8,50	Bl. Voer	35 » » 2,80	Raapol.	f 38 a f 38,50
Zwarte	64 » » 7,90	»	38 » » 3,20	Boter ¼ Ton	f 28 f 31

Tarwe ruim prijshoudende met weinig handel. — Rogge meer aan en weinig gevraagd zijnde, was dezelve tot 60 cents lager moeijelijk te plaatsen. — Boekweit mede 30 cent lager. — Winter Gerst te vergeefs als voren aangeboden, Zomer 30 cent lager moeijelijk te plaatsen. — Beste soorten Haver tot ruim vorige prijzen te plaatsen. — Boonen met minder koopers. — Met de zaden blijft het algemeen maar stil.

AMSTERDAM, 31 *October.* Tarwe en Rogge met weinig handel. In entr.: Tarwe, 129 ℔ Neust. f 342. In cons.: 126 ℔ b. Pools. f 365, f 368; 127 ℔ Nord. f 335. — Rogge: 120 ℔ Stettin f 262; 119 ℔ dito f 259. — Gerst stil: 113 ℔ Deensche f 205 bij gerijf. — Haver hooger verk.: 92 ℔ [illegible]e f 160; 88 ℔ Fijne f 165. — Boekweit blijft prijs houden: 119 ℔ Geldersche f 277; 116 ℔ Holsteinsche f 260.

Koolzaad flaauw: Vriesch 57 p. vl.; op 9 vat dadelijk 68 p. vl.; Oct. 69 p. vl.; Nov. 67½ p. vl.; April 66 p. vl.; Sept. 62 p. vl. — Lijnzaad in een doen: 100, 101 ℔ Libau f 235. — Raapolie wedeflaauwer: per 6/w. f 39; vlieg. f 37,75 a f 38; Nov. f 37,50 a 25; Dec. f 37,75 a 50; Mei f 37,25 a f 37 a f 37,25; Sept. f 35,50. — Lijnolie per 6/w. f 28,25; vlieg. f 27,25 a 50. — Hennepolie per 6/w. f 32,25; vlieg. f 31 a f 31,25.

LONDEN, 27 *Oct.* Van inl. Tarwe was heden eene matige hoeveelheid ter markt, maar de handel in Meel was lusteloos, willende men niet dan tot 1 sh. lageren prijs koopen, hetgeen oorzaak was, dat veel onverkocht bleef. Vreemde Tarwe ter cons. onveranderd; in entrepot ging weinig om, doordien de vorige prijzen gevorderd werden. Mooije Moutgerst wordt 1 sh. hooger genoteerd. Haver schaarsch en in cons. a 2 sh. en in entr. van 2 tot 3 sh. boven den prijs van Maandag gezocht. Het regt op vreemde Tarwe is 17 sh., Gerst 7, Haver 6 en Rogge 9,6.

Van den 29sten. In inl. Tarwe is geene verandering sinds Maandag; houders van vreemde in entr. betoonen zich ongenegen om te verkoopen, en hetgeen verkocht werd, bedong iets meer geld dan vroeger. Gerst, Boonen en Erwten onveranderd. Haver bedingt den hoogsten vorigen koers, wegens gebrek aan voorraad.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam, 1 *November.*

NEDERL. Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $59\frac{15}{16}$, $60\frac{1}{8}$, $60\frac{1}{8}$; dito Certificaten 3 pCt. $72\frac{3}{4}$, $73\frac{1}{4}$, $73\frac{1}{4}$; Dito Dito op resc. 3 pCt. $73\frac{1}{4}$; Dito dito 4 pCt. $95\frac{7}{8}$, $96\frac{1}{8}$, $96\frac{1}{8}$; O. I. Leening 4 pCt. $95\frac{7}{8}$; Amortisatie Syndic. $4\frac{1}{2}$ pCt. $99\frac{3}{4}$; Dito Dito $3\frac{1}{2}$ pCt. $91\frac{1}{2}$; Handelm. $4\frac{1}{2}$ pCt. 157, $157\frac{3}{8}$, $157\frac{5}{8}$; Aand. Rijn-Spoorweg $4\frac{1}{2}$ pCt. $117\frac{1}{2}$, 118, $117\frac{1}{4}$. — SPANJE, L. bij *Ardoins* van 85 £ 5 pCt. $23\frac{5}{8}$, 24, 24 ex div.; Dito bij dito, onbep. stukken 5 pCt. $22\frac{13}{16}$, $23\frac{1}{8}$; Dito 3 pCt. $38\frac{1}{4}$; Dito Binnenl. à 6 m. 3 pCt. $32\frac{1}{2}$, $32\frac{9}{16}$, $32\frac{1}{4}$; Coupons *Ardoins* $23\frac{7}{8}$, $24\frac{1}{2}$; Fransche Uitgestelde $7\frac{1}{4}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt $59\frac{1}{4}$, $59\frac{3}{4}$, $59\frac{1}{4}$; Dito dito 4 pCt. $58\frac{3}{4}$, $59\frac{1}{4}$, $59\frac{1}{4}$. — RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. $106\frac{1}{4}$, $106\frac{1}{2}$; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. $105\frac{3}{4}$, 106; Cert. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. $98\frac{1}{2}$, $98\frac{3}{4}$; Dito bij *Hope* 4 pCt. $91\frac{1}{2}$, $91\frac{3}{4}$; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. $90\frac{7}{8}$, $91\frac{1}{4}$; Inschrijving in Assign. 6 pCt. $70\frac{1}{2}$, 71; Cert. van dito 6 pCt. 72.

Napels Cert. bij *L. & B.* 5 pCt. $93\frac{1}{2}$; Braz. 5 pCt. $85\frac{1}{2}$, $86\frac{1}{2}$.

Gelijk men vrij algemeen verwachtte, heeft de beurs, na de verrekening der posten, die op ultimo October liepen, eene meer gunstige wending genomen. In alle soorten van onze binnenlandsche fondsen en voornamelijk in Integralen, vertoonden zich vele koopers, en de prijs, die al dadelijk willig opende, is ten slotte bijna $\frac{1}{2}$ pCt. hooger dan gisteren gebleven.

In Oude Rijnspoorweg-Aandeelen was tot de prijzen van $17\frac{1}{2}$ en $17\frac{3}{4}$ eenige affaire. In nieuwe dito waren de omzettingen, vooral op tijd, zeer aanzienlijk.

Ook in alle overige vreemde fondsen was de stemming zeer gunstig, en in de meeste soorten derzelve de handel zeer levendig. Portug. zijn 1 a $\frac{1}{4}$ pCt., Russ. 4 pCt. bij *Stieglitz* $1\frac{1}{4}$ a $\frac{1}{2}$ pCt., dito bij *Hope* circa $\frac{1}{4}$ pCt. gestegen. Zelfs in de meeste niet genoteerde fondsen werden hoogere prijzen geboden, en Brazil., die à $85\frac{1}{2}$, $86\frac{1}{2}$ gedaan zijn, waren circa 1 pCt. boven laatstgemelden koers te plaatsen.

In Spaansche was de markt bijzonder gunstig gestemd, en onder anderen zijn Onbepaalde Ardoins, die heden zonder Coupons verhandeld werden, circa $\frac{3}{8}$ pCt. sedert gisteren gestegen.

Grenada 1 pCt. $22\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$; N. Rijnspoorweg 123; Spanje 3 pCt. Buitenl. Onbep. St. 38.

Koers van het Geld: Beleening $4\frac{1}{2}$ pCt.; Prolongatie $5\frac{1}{2}$ pCt.; Wissel-Disconto $4\frac{1}{2}$ pCt.

Laatste prijzen te 5 uren: Integr. $2\frac{1}{2}$ pCt. $60\frac{3}{16}$; Handelm. 158; Ardoins a 510 £ $22\frac{13}{16}$ a 23 ex div.

AMSTERDAM, 2 *November.* EFFECTEN-SOCIETEIT. (*Te half vijf.*)
Integr. $60\frac{3}{16}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{5}{16}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{7}{16}$. 4 pCts. $96\frac{3}{8}$. Aand. Rijnspoorw. $117\frac{3}{4}$, 118, $\frac{1}{4}$, 118. Ardoins van 510 £ $23\frac{3}{16}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{16}$. Nieuwe dito $21\frac{3}{4}$. Coupons $24\frac{3}{8}$, $\frac{7}{8}$. Passive $7\frac{1}{4}$. Fransche Uitgest. $7\frac{1}{4}$. Binnenl. $3\frac{1}{2}$ pCts. $32\frac{9}{16}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{9}{16}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{9}{16}$, $\frac{5}{8}$. Portug. 3 pCt. 60. Dito 4 pCt. $59\frac{3}{4}$. Peru $22\frac{1}{4}$.

Op de beter afkomende koersen van Londen van j.l. Donderdag waren zoowel onze binnenlandsche, als ook Spaansche en Portug. fondsen tot verhoogde koersen gevraagd. In beide eerstgenoemde was de handel vrij aanzienlijk.

AFLOSSING

van 2800 Schuldbekentenissen a f 1000

$4\frac{1}{2}$ pCts. AMORTISATIE-SYNDICAAT.

Bij kennisgeving van Z. Exc. den Minister van Financiën, in dato den 30sten October, zijn, krachtens Z. M. Besluit van den 29sten Oct. (*Staatsbl.* no. 59), 14 reeksen tegen den 15den November 1845 aflosbaar gesteld, zijnde van no. 252 tot en met no. 265, en alzoo een kapitaal van f 2,800,000 aan $4\frac{1}{2}$ pCts. Schuldbekentenissen.

No. 7663— 8042	No. 43900—44179
„ 12082—12372	„ 46544—46843
„ 17168—17461	„ 63665—63944
„ 18882—19181	„ 74049—74431
„ 33122—33490	„ 89163—89532
„ 35090—35359	„ 90460—90782
„ 37475—37805	„ 91441—91730

De COMMISSIE ter uitvoering van de Raadsresolutie van den 25sten October j.l., no. 6, zal in den loop dezer week hare Stadgenooten, door het aanbieden van INSCHRIJVINGSBILJETTEN aan de Huizen, in de gelegenheid stellen, om, vrijwillig inschrijvende, mede te werken tot het weldadig doel, door de Regering dezer Stad beoogd.

Zij meent bij deze gelegenheid de Inschrijvers te moeten indachtig maken, dat aan hen wel de keuze is overgelaten om óf zelve te beschikken over de broodbewijzen, óf om de beschikking daarvan over te laten aan de Commissie, doch dat het eerste, waarbij ieder in de gelegenheid is om de hem bekende medeburgers, die door de tegenwoordige duurte der Levensmiddelen bezwaard worden, behulpzaam te zijn, verreweg de voorkeur verdient, om de tegemoetkoming, zooveel mogelijk, aan allen, die dezelve behoeven, te doen geworden.

Zij verzoekt verder de Ingezetenen, die aan de inschrijving deel willen nemen, doch *vóór den 7den November* abusievelijk geen Inschrijvingsbiljet mogten ontvangen hebben, zich, ter bekoming van hetzelve, bij één van de Leden der Commissie te willen vervoegen.

GRONINGEN, 3 November 1845.

De Commissie voornoemd:
G. W. H. VAN IMHOFF, *Voorzitter.*
J. J. SORMANI.
JAN HESSELINK.
G. H. DE RANITZ, *Penningmeester.*
P. W. VAN HEIJNINGEN BOSCH.
M. BACKER.
I. L. SCHAAP.
J. A. EBERWEIN.
S. M. S. MODDERMAN, *Secretaris.*

PICTURA.

GEWONE VERGADERING van het KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP *ter aanmoediging en bevordering van Teeken- en Schilderkunst*, onder den naam *PICTURA*, op DINGSDAG, den *4den November* 1845, des avonds te 7 uren, in het LOKAAL aan de Groote Markt. — TENTOONSTELLING der ingezonden STUKKEN op de UITGESCHREVEN PRIJSVRAGEN over 1845. — VERSLAG DER COMMISSIE van BEOORDEELING. — OPENING der NAAMBRIEFJES. — KUNSTBESCHOUWING.

De ingezonden SCHILDERIJEN en TEEKENINGEN *op de uitgeschreven Prijsvragen over* 1845 zijn voor de LEDEN en derzelver GEINTRODUCEERDEN ter bezigtiging gesteld op WOENSDAG, DONDERDAG, VRIJDAG en ZATURDAG, den 5den, 6den, 7den en 8sten November aanstaande, des voormiddags van 10—2 uren, in het LOKAAL des GENOOTSCHAPS.

Namens het Bestuur:
H. TIDDENS, *Secretaris.*

HET CONCERT VAN DE GEZUSTERS SMITH

voor twee Engelsche PATENT-VLEUGELS, zal plaats hebben op MAANDAG, den 10den November, des avonds te 6 uren, in de GROOTE CONCERTZAAL te *Groningen.* — De Heer CORNILLON zal bij die gelegenheid een OBLIGAAT voor de CLARINET geven.

De Entréekaartjes zijn, op den dag van het Concert à f 0—99, in het Concerthuis te bekomen.

*** De ondergeteekende gedenkt op MORGEN, zijnde WOENSDAG, den 5den November, in zijne Bovenzaal MUZIJK te geven, aanvang nemende des avonds te 7 en eindigende te 10 uren, en, bij een' tamelijk goeden uitslag, gedurende dezen Winter vervolgens ALLE WOENSDAG AVONDEN. — Entrée vrij.

D. BAKKER.
aan de Vischmarkt, bezijden de Beurs

Natuurkundig Genootschap.

Op MORGEN, WOENSDAG, den 5den November.
Sprekers: Do. J. BRAAK en Dr. L. ALI COHEN.

** GEWONE BESLOTENE VERGADERING van het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der MAATSCHAPPIJ: *Tot Nut van 't Algemeen*, op WOENSDAG, den 12den November 1845, in het CONCERTHUIS in de Poelestraat, des avonds te 7 uren. — EXAMEN der KWEEKELINGEN van de DEPARTEMENTS-KWEEKSCHOOL voor SCHOOLONDERWIJZERS. — VERSLAG der COMMISSIE over deze INRIGTING, ENZ.

Namens het Bestuur:
R. J. SCHIERBEEK, *Secretaris.*

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

** Heden beviel zeer voorspoedig van eene *DOCHTER* T. VAN DER HELM, hartelijk geliefde Echtgenoote van
A. C. VAN MAARSEVEEN,
BATAVIA, *Pred. voor de Protest. Gemeente*
28 Augustus 1845. in Neerlands-Indië.

** ZUURDIJK, 1 November 1845. Heden beviel van eenen ZOON T. J. BOER, geliefde Echtgenoote van
J. J. BOS.

** Getrouwd:
E. DE VRIES,
van *Emden*,
en
W. VAN KREGTEN.
GRONINGEN, 30 October 1845.

** NIEUWOLDA, 30 October 1845. Getrouwd:
B. CREMER, van *Zuidbroek*,
en
H. GEERTSEMA, van *Nieuwolda.*

** Getrouwd:
G. WIJCHGEL,
Practizerend Genees-, Heel- en Vroedmeester te *Leermens*,
en
A. A. SEBENS,
van *Nieuwolda.*
'T ZANDT, 30 October 1845.

** VIJFTIGJARIGE Huwelijksvereeniging van:
PIETER REINTS BRONS
en
HEIKE EGBERTS STERENBORG.
OUDE PEKELA, 31 October 1845.

** Met een verlangend uitzien op haren Heer en Zaligmaker, ontsliep, na een smartelijk lijden, onze geliefde Stede-Moeder WILLEMINA ROOS, Wedw. J. POUWELS, in den ouderdom van bijna 79 jaren.
GRONINGEN, 30 October 1845.
C. POUWELS.
Mede namens Zuster en Zwager.

** Heden overleed zeer onverwachts, in den ouderdom van 86 jaren en 6 maanden, IMKE KUGEL, Wedw. E. NIEBORG.
GRONINGEN den 31 October 1845.
Uiterlijke teekenen van rouw zullen niet worden aangenomen.

** Bij de Boekverkoopers **G. FOCKENS**, **Gz.**, en **J. HAFTENKAMP** en alom zijn te bekomen:
I. **HANDBOEK TER KENNIS EN GENEZING DER KINDERZIEKTEN**, naar het Hoogduitsch van Dr. **J. C. G. JÖRG**. Twee Deelen. Tweede Uitgave, voor *f* **5—00**, in plaats van *f* 9—30.
II. **DIAGNOSTISCH OVERZIGT DER HUIDZIEKTEN**, door Dr. *H. M. DUPARC.* Tweede Uitgave, voor *f* **0—80**, in plaats van *f* 1—50.
III. **HET NOORDEN VAN ONS VADERLAND**, door Mevr. *VAN MEERTEN.* Tweede Uitgave, voor *f* **1—50**, in plaats van *f* 2—90.

ALGEMEEN MEISJES-, VROUWEN- EN WEDUWENFONDS EN ALGEMEENE MAATSCHAPPIJ VOOR WEEZEN,
gevestigd te ROTTERDAM.

De ondergeteekende, **AGENT** van bovenvermelde Fondsen, acht zich verpligt, bij gelegenheid van de REKENING en VERANTWOORDING dezer Inrigting, bekend gemaakt in het *Handelsblad* en de *Haarlemsche Courant*, de aandacht van belanghebbenden op dit Fonds te vestigen, welks doelmatigheid op nieuw gebleken is. Hij voegt hierbij, dat de Hoogleeraar J. W. ERMERINS, door hem daartoe uitgenoodigd, eenige stukken betrekkelijk deze zaak heeft onderzocht en verklaard, dat, naar zijne meening, deze *Maatschappijen*, zoowel uit hoofde harer *soliditeit*, als om het *voordeel*, 't welk zij geven kunnen, alle aanbeveling verdienen.
GRONINGEN, 2 November 1845.
H. BEEKHUIS DAMSTÉ.

BERIGT AAN HET REIZEND PUBLIEK,

lat de Stoomboot **FRISO**, in de Vaart tusschen *Amsterdam* en *Harlingen*, op ZATURDAG, den 8sten November, van *Amsterdam*, en op ZONDAG, den 9den dier maand, voor HET LAATST (in dit jaar) van *Harlingen* zal afvaren. Ook zal de DILIGENCEDIENST tusschen *Harlingen* en *Groningen*, alsmede de vaart der BARGE tusschen *Leeuwarden* en *Harlingen*, gelijktijdig, tot nadere kennisgeving worden GESTAAKT.

STOOM.

Kapitein **A. BROWNLESS** is voornemens, op Woensdag, den 5den dezer, met het Stoomschip **RAPID**, van *Londen* te vertrekken direct naar *Harlingen*, en van *Harlingen* direct naar *Londen* op ZATURDAG, den 8sten dezer, des namiddags te één uur.
Informatiën en dadelijke Assurantie tot zeer billijke premiën voor *Amsterdamsche* rekening te bekomen bij de Wedw. OUWE RODENHUIS EN ZONEN, en VAN OPPENS ONEN, Kargadoors.
HARLINGEN, 1 November 1845.

VEEHANDEL.

LANGFORD & RUSSELL bevelen zich aan bij die eren, welke VEE ter verkoop naar *Londen* verzenden; zekerende, dat de uitgebreidheid hunner relatiën in de ngelsche Markten en solide behandeling, sedert een aantal jaren, hen in staat stelt, het Vak wèl te bedienen. de meeste attentie bij aankomst en dadelijke remisen der het provenu kan men staat maken. Adres bij JONES SON, Bankiers, 41 West Smithfield, *London.*

GROOTE HOUTVERKOOPING.

Op DONDERDAG, den 13den November 1845, des voordags te 10 uren, zullen publiek worden verkocht: Ongeer 12,000 voeten extra mooije MUNSTERSCHE EIKEN LKEN, BOGTEN en KROMHOUTEN van onderscheie dikte en lengte, als ook ZWARE MOLENASSEN, gende bij den Molen *de Vriendschap*, van den Heer H. OUW, buiten het Kleine Poortje, bij *Groningen.*
Mr. J. W. QUINTUS, *Nots.*

HOUT-BOELDAG.

UBLIEKE VERKOOP van eene partij, meest zoo goed nieuw, **HOUT**, PANNEN, STEENEN, ENZ., bende uit 1, ¾ en 1½ duims VUREN PLANKEN, AFELEN en SCHALEN, van verschillende dikte en gte, 3, 4 en 5 duims POSTEN, uitnemend gekt voor Koestallen, voorts RIBHOUTEN, beste KORTE LANGE JUFFERS, PANLATTEN, oude en nieuwe NEN en STEEN; benevens een partijtje KRUIKAR-, TEERTONNEN en meerdere GEREEDSCHAPPEN, de en te bezien op de Vestingwerken, achter het Bosch. ze Verkoop zal plaats hebben, tegen contant geld, den 4den en 7den November, telkens des namiddags te en te beginnen.
J. R. MULLER, O.J.z.

FIRMA **VAN CLEEFF & HESSELINK.**

Donderdag, den 6den Nov. e. k.,

te 2 uren en vervolgens, zal men, vóór en in 't VERKOOPLOKAAL bij den Apoortenboog, verkoopen: Eene kwantiteit THEEËN, CHOCOLADE, BLAAUWSELS, CROMAAT GROEN, LOODWIT en veel meer andere ARTIKELEN; benevens eene WINKELKAST met Glazen Deuren en Vakken, tot diverse Negotie geschikt, groote STELLING met EIKEN VATEN met ijzeren Banden, KOPEREN KRANEN en LEKVAATJES, welke ieder afzonderlijk zullen worden geveild, WINKELGLAZEN en TRECHTERS, MATEN en verder WINKELGEREEDSCHAPPEN; verder zal nog door VERTREK worden verkocht: diverse MEUBELEN, BEDDEGOED en verder HUISHOUDELIJK GOED. Alles Woensdag namiddag en 's morgens op den Verkoopdag aan gen̄emd Lokaal te bezien.

** Mr. **J. RENGERS HORA SICCAMA**, Notaris te *Hoogezand*, zal, op WOENSDAG, den 5den November 1845, des avonds te 5 uren, ten Huize van den Kastelein J. W. MULDER, te *Martenshoek*, publiek verkoopen:
I. Eene BEHUIZING en SCHUUR, letter A no. 41 en V no. 27, met derzelver HEEM en TUIN, staande en gelegen te *Martenshoek*, Noordzijde, thans in gebruik bij J. G. STUITJE.
II. Eene daaraan verbonden WOONKAMER, letter A no. 40 en V no. 27, met den daarbij behoorenden GROND, thans in gebruik bij H. DREWES; een en ander zeer geschikt tot uitoefening van verschillende Affaires.
III. Eene MANS- en eene VROUWEN ZITPLAATS in de BANK, bevindelijk aan den Westermuur in de Kerk der Hervormden te *Hoogezand.*
Alles behoorende tot de Nalatenschap van wijlen J. A. LUINING en Vrouw.
IV. Ongeveer 2 Bunders kostelijk GROENLAND, in 2 Stukken, gelegen ten Zuiden van het Land van den Heer SICCAMA, onder *Kropswolde*, toebehoorende aan J. W. MULDER, waarover een gedeelte van den Koopprijs, tegen 5%, bij provisie kan verblijven.
De Voorwaarden zullen in tijds ter lezing liggen ten Huize van Verkoop en ten Kantore van
Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA.

** Mr. **H. P. WICHERS**, Notaris te *Leek*, en Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenken, op Donderdag, den 6den November 1845, des middags te 12 uren, in het GEMEENTEHUIS te *Leek*, publiek, op AFBRAAK, te veilen en te verkoopen:
Een GEDEELTE van den **HUIZE** *DE NIENOORD*, staande onder *Midwolde*, bij *de Leek*, en zulks in drie Perceelen.
De Gegadigden kunnen aanwijs in loco bekomen den 3den, 4den en 5den November, van des voormiddags te 9 uren tot des namiddags te 3 uren, en zullen de Conditiën van Verkoop acht dagen bevorens ter lezing liggen ten Kantore van opgemelde Notarissen en ten Huize van Verkoop.

** De Notarissen **A. LIJCKLAMA** en Mr. **C. WIERSMA**, beide te *Leeuwarden*, zullen, op Zaturdag, den 8sten November 1845, des namiddags te 4 uren, ten na te melden Huize, publiek, bij finale toewijzing, presenteren te verkoopen:
1. Het van ouds gerenomeerde **LOGEMENT** *DE ROSKAM*, te *Kollum*, bestaande in eene rojale HUIZING, twee STALLINGEN, waarvan de eene voor circa 100 Paarden, en Erf, gekwoteerd in wijk A met nos. 115 en 116, ten Kadaster bekend Gemeente *Kollum*, sectie A no. 130, als Huis en Erf ter grootte van 3 Roeden 30 Ellen, en no. 131 als Huis en Erf ter grootte van 3 Roeden 60 Ellen, waarop slechts geboden is de som van *f* 5367.
2. Een kamp GREIDLAND, gelegen aan den Trekweg ten Zuiden van en aan het Gebuurte van *Kollum*, *DE TOLHUISKAMP* genoemd, ten Kadaster bekend Gemeente *Kollum*, sectie D no. 567, voor eene grootte van 28 Roeden 20 Ellen, benevens eene plek BOUWLAND, ten Zuiden daaraan gelegen, ten Kadaster bekend Gemeente *Kollum*, sectie D no. 585, Laan als Bouwland, voor eene grootte van 7 Roeden 90 Ellen, waarop geboden is de som van *f* 629.
Beide perceelen door J. G. PATER als huurder wordende bewoond en gebruikt.
Den 12den Mei 1846 vrij te aanvaarden.
De helft van den Koopschat kan, onder 1ste hypotheek, over het verkochte verblijven, tegen eene jaarlijksche rente van 4½ pCt.

** De Notaris **J. J. DE BLÉCOURT**, te *Wildervank*, zal, ten verzoeke van de Erfgenamen van wijlen den Heer TJAARDA DE COCK, oud-Burgemeester der Gemeente *Wildervank*, publiek veilen en verkoopen:
I. De VEENPLAATS met derzelver ONDERGROND, benevens de daarop staande ARBEIDERSHUT, gelegen in de Markte van *Gasselter Boereveen*, Gemeente *Gasselte*, geteekend en aldaar bekend onder no. elf, hebbende eene inhoudsgrootte van 6 Bunders, 41 Roeden en 90 Ellen.
II. Eene BEHUIZING, get. no. 53, met HEEM en TUIN, staande en gelegen in de 1800 Roeden, te *Stads-Kanaal*, Gemeente *Wildervank.*
Deze Verkoop zal gehouden worden op Zaturdag, den 15den November 1845, des voormiddags te 10 uren, ten Huize van den Logementhouder J. H. KOCK, in het Gemeentehuis te *Wildervank.*

In het begin van de maand DECEMBER 1845, tijd nader te bepalen, zullen, op de Plaats van wijlen den Kerkvoogd H. J. COCK, te *Kolham*, publiek worden verkocht:
Ruim **400** aldaar op Stam staande **EIKEN BOOMEN.**
Mr. J. D. TRESLING.
Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA.

** In de maand DECEMBER 1845, tijd en plaats nader te bepalen, zal door den ondergeteekenden Notaris publiek worden geveild: Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, geteekend no. 6, met 58 B., 94 R., 50 Ellen gedeeltelijk BEKLEMD en gedeeltelijk EIGEN LAND, staande en gelegen op den Veendijk onder *Siddeburen*, doende het Beklemde jaarlijks op Midwinter tot vaste huur *f* 26—00, toebehoorende aan de Erven wijlen S. R. DALLINGA.
Mr. J. D. TRESLING.

TE HUUR,

om terstond te aanvaarden: Eene BOVENWONING, aan de Groote Markt, op de hoek van de Gelkingestraat. Te bevragen bij H. VEENHUIS, in den Kelder aldaar of bij den Heer Mr. M. CLANT BINDERVOET.

BRANDON EN COMP.,
te Groningen,

berigten, dat zij ontvangen hebben: ***Stoffen*** *voor* ***PANTALONS, VESTEN, PALETOTS*** *en* ***CHESTERFIELDS*** *(CAOUTCHOUX) voor* ***MANTELS*** *en* ***JASSEN***, *(ondoordringbaar voor den regen), de nieuwste dessinen* ***O. I. Zijden FOULARDS***, *en vele nieuwe Artikelen van smaak.*

Tot ***opruiming***, *zullen zij tot* ***zeer lage prijzen*** *eenige Artikels uitverkoopen.*

DE WINTERMODES VOOR DAMES

zullen op DONDERDAG, den 6den October e.k., bij E. F. ZANINO, in de Heerestraat, zijn uitgepakt; voorts is zij ruim voorzien van STOFFAADJEN, LINTEN, BLOEMEN, VEREN, HANDSCHOENEN, FOULARDS en BRODERIEN voor dit Saizoen; blijft zich bij voortduring ten vriendelijkste aanbevelen; heeft mede een net assortement van LINNEN, KATOEN en DAMASTEN TAFELGOED.

** De ondergeteekenden hebben de eer, de Dames te berigten, dat zij de NIEUWE MODELLEN van **WINTERHOEDEN** en **MUTSEN** hebben ontvangen.
W. en P. M. BUIJS,
Heerestraat, no. 51.

H. D. SORMANI,
tusschen de twee Markten,

heeft de eer, zijne geëerde Begunstigers te berigten, dat hij ontvangen heeft: de MODELLEN voor **WINTERHOEDEN**, **FLUWEELEN** en **STOFFEN** voor dezelve, benevens een fraai assortement LINTEN, BLOEMEN en VEREN. Recommandeert zich ten vriendelijkste in eens ieders Gunst.

De ondergeteekende berigt aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten, dat hij op nieuw heeft ontvangen een groot assortement **MAHONIEHOUTEN STOELEN**, als ook groote FAUTEUILS met groen en rood maroquinleder Matrassering met paardenhaar gevuld, naar den laatsten smaak; ook zijn bij hem nog voorhanden CANAPÉ'S, SOFA'S en CONJEUGE, welke tot verminderde prijzen worden verkocht: verder recommandeert hij zich tot het maken van SPRINGVEDEREN MATRASSEN, kostende een-mans matras met stalen springveren *f* 18, en twee-mans dito *f* 24.
F. W. VOGELSKAMP,
Zadelmaker in de Heerestraat.

J. DATEMA,
aan de Groote Markt,

heeft zoo versch uit zee ontvangen: Frisch gevangen TEXELSCHE OESTERS, die zeer geschikt zijn om te verzenden, dito COROESTERS, ENGELSCHE BOKKINGS en GEROOKTE AAL; verzoekt ieders gunst.

C. RUDOLF VAN DER MEER,
aan der Akerkhof,

heeft ontvangen: beste WINTER- en Fijne GEMARINEERDE HARING, gebeukten en ongebeukten STOKVISCH, MALAGA CITROENEN, ENGELSCHE BOKKINGS, die groot van stuk en smakelijk zijn, versche ENG. BOKKINGS en hetgene meer in dusdanigen Winkel gevraagd wordt; verzoekt vriendelijk gunst en rekommandatie.

De ondergeteekende neemt de vrijheid, hare geëerde Begunstigers te berigten, dat zij VERHUISD is van de Bloemstraat naar de **KATTENHAGE**, tegenover de JACOBIJNERSTRAAT, en aldaar het Vak van WOLLENNAAIJEN blijft uitoefenen, waarin zij zich voortdurend ten vriendelijkste aanbeveelt. Ook kunnen nog eenige MEISJES, welke in dat *vak* ONDERWIJS verlangen, bij haar geplaatst worden.
T. RASVELDT.

LET WEL!

De Wedw. **O. T. BOSGRA**, Boomkweekster te *Bergum*, in *Vriesland*, maakt aan het Publiek bekend, dat er, naar jaarlijksche gewoonte, thans en de volgende Marktdagen, iemand van harentwege is te vinden bij de Erven J. EEKHOFF, aan de Groote Markt, te *Groningen*, alwaar COMMISSIËN van alle soorten van VRUCHT- en ONVRUCHTDRAGENDE BOOMEN, met Brieven of in Persoon, kunnen worden opgegeven; belovende eene accurate bediening.
BERGUM, 3 November 1845.

Tiete Bosgra, O.z.,

Boomkweeker te *Bergum*, is volgens gewoonte te spreken over BOOMEN, ENZ., en TUINZADEN bij den Logementhouder MIDDELKOSTER, bij de Ebbingepoort alhier, waar ook de COMMISSIËN door Brieven bezorgd kunnen worden; verzoekt gunst en rekommandatie.

J. A. MANS ligt met een Schip in het Zuiderdiep met beste **NASSAUSCHE KLEI-AARDAPPELS.**

Behandeling en Operatiën der Oogziekten.

De Ridder **CHRISTIAEN**, Oogarts der Faculteiten van *Parijs*, *Montpellier*, *Rome* en *Amsterdam*, begiftigd en gedecoreerd door verscheidene Hoven van Europa, en Oogarts van Z. K. H. FRANS IV, Hertog van *Modena*, enz. enz., is te *Groningen* aangekomen, alwaar hij zich voorstelt eenigen tijd te vertoeven; verzoekende Heeren Burgemeesters en alle Menschenvrienden, de ongelukkige Blinden opmerkzaam te maken op de diensten, welke hij hun zal kunnen bewijzen tot herstelling van alle Ooggebreken, onder anderen door het ligten der *Cataract*, op eene hem bijzonder eigene wijze. De Heer CHRISTIAEN zal alle Personen ontvangen, aan wie zijne diensten als Oogarts zouden kunnen nuttig zijn; hij behandelt alle Oogziekten en doet alle kunstbewerkingen tot dit vak betrekkelijk.
De Heer CHRISTIAEN is dagelijks te consulteren, van 11 uren tot 3 uren, ten Huize van den heer VERBEEK, in de Ebbingestraat, en voor onvermogenden, welke van Certificaten van onvermogen zijn voorzien, van 9 tot 10 uren, in een der VERTREKKEN van het NIEUWE GEBOUW bij de Roomsch-Catholijke Kerk, hetwelk tot dat einde goedgunstig is afgestaan.
Personen, welke nadere berigten mogten verlangen aangaande de te *Zwolle* en *Leeuwarden* verrigte kunstbewerkingen, kunnen zich te dien einde vervoegen bij den Heer VERBEEK, bij wien men kleine brochures *gratis* zal kunnen erlangen.
De volgende Certificaten zijn den Heer CHRISTIAEN goedgunstig en welwillend afgestaan.

L. S.

Gedurende het verblijf van den Ridder CHRISTIAEN in deze Provincie, zijn zeer vele Ooglijders met gewenscht gevolg door Z.E. geopereerd. Ik had de eer bij verschillende dezer Operatiën tegenwoordig te zijn; ik merkte met genoegen het zelfvertrouwen, gedurende de Operatie en de minzaamheid jegens de lijders op van dezen met grooten roem bekenden Oogarts, en het is bij dezen, dat ik allen (aan ooggebreken lijdende en voor Operatie vatbaar) aanraad, zich onverwijld tot den Heer CHRISTIAEN te wenden.
Dr. W. SCHULTETUS ÆNEE.
LEEUWARDEN, 31 October 1845.

Met veel succes heeft de Heer CHRISTIAEN aan de jonge Juffer BUMA, Dochter van den WelGeboren Heer BUMA, de *prolapsus palpebrae superioris* (*Ptosis*) hersteld, en tevens aan de Dochter van JAN MULDER, alhier woonachtig, met eene bewonderenswaardige dexteriteit en met het schoonste gevolg bekroond, *Strabismus* (*Schelzien*) geopereerd, en wel de laatste *kosteloos*, bij welke beide operatiën de ondergeteekende het genoegen gehad heeft tegenwoordig te zijn en met volle overtuiging hiervan deze verklaring af te geven.
ZUIDHORN, 30 October 1845.
M. POPTA,
Med. Doct.

De ondergeteekende certificeert gaarne, dat de WelEd. Heer Dr. CHRISTIAEN, behalve op gisteren aan zijn achtjarig Dochtertje, ook op den 21sten Julij bevorens aan zijnen vijftienjarigen Zoon de hierboven vermelde operatie, zeer tot genoegen van hem ondergeteekende en met den besten uitslag voor zijne Kinders, heeft bewerkstelligd.
ZUIDHORN, 30 October 1845.
J. HORA BUMA.

** Er wordt gevraagd: een **LEERLING** in eene *BOEKWEITMALERIJ* ten platten Lande, liefst boven de 16 jaren oud. Wie hierop reflecteert, vervoege zich, ter informatie, aan het BUREAU dezer COURANT.

** Men verlangt eenen bekwamen **BEDIENDE** in een *KOFFIJHUIS*. Adres aan het BUREAU dezer COURANT.

** Een **ONGEHUWD PERSOON** van de Protestantsche Godsdienst, dadelijk als *WERKBODE* in dienst kunnende treden en daartoe genegen zijnde, vervoege zich, met bewijzen van goed gedrag, bij den Vader van het Geertruids Gasthuis alhier.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.